Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRTI PREDMETOV
DOKTORSKEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA
SOCIOLOGIJA

Kazalo vsebine

1 Sociološka konceptualizacija družbenih pojavov ... 3
3 Primerjalna religiologija ... 8
4 Izbrane teme iz sociologije globalizacije ... 11
5 Poglavja iz ekonomskega razvoja in družbenih neenakosti ... 14
6 Teme iz sociološkega preučevanja spolov v sodobnih družbah ... 16
7 Politika in sodobna družba ... 21
8 Zdravje in družba ... 25
9 Staranje in družba ... 30
10 Študije mladine ... 34
11 Izbrana poglavja iz medkulturne analize družb ... 37
12 Historična sociologija ... 41
13 Sodobna družbena teorija ... 46
14 Teme iz mladine in deviantnosti ... 50
15 Poglavja iz razvoja adolescenta in odraslega v družini ... 54

16 Znanstvenoraziskovalne metode ... 58
17 Individualno raziskovalno delo I ... 61
18 Individualno raziskovalno delo II ... 64
29 Individualno raziskovalno delo III ... 67
20 Individualno raziskovalno delo IV ... 70
21 Individualno raziskovalno delo V ... 73
22 Individualno raziskovalno delo VI ... 76
23 Individualno raziskovalno delo VII ... 79
24 Prenosljiva znanja ... 81
25 Izdelava in zagovor doktorske disertacije ... 86

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1 Sociološka konceptualizacija družbenih pojavov

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Sociološka konceptualizacija družbenih pojavov
Course title:	Sociologic conceptualization of social phenomena

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type Izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Sergej Flere

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture: Slovensko/ Slovene
Vaje / Tutorial: Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Oblikovanje sociološkega vedenja kot sistema.
Pomembni danes primeri poskusov:

- T. Parsons
- J. Alexander
- A. Giddens
- marksizem
- I. Wallerstein

Nasprotovanja poskusom oblikovanja sociološkihsistemov:

- C. W. Mills

Content (Syllabus outline):

The formation of sociological knowledge as system.
Present relevant examples:

- T. Parsons
- J. Alexander
- A. Giddens
  Marxism
- I. Wallerstein

Opposing attempts to establish sociological systems:

- C. W. Mills
- Z. Bauman

- Z. Bauman - Simbolni interakcionizem Osnovni elementi pri socioloških sistemih - Razred oz. sloj - Kultura	- Symbolic interactionism - Basic elements at sociological systems:: - Class i.e. stratum - Culture

Temeljni literatura in viri / Readings:

T. Parsons (1956): The Social System. Chigago: The Free Press.
T. Parsons (1971): They system of Modern Societies, Englewood Cliffs:
K. Marx in F. Engels: Komunistični manifest.
K. Marx: Beda filozofije.
Z. Bauman: Intimations of Postmodernity. London: Routledge.
J. Alexander (2003). Self, Structure and Beliefs. Berkeley: UCP.
C.W. Mills (1958). The Sociological Imagination: Oxford: OUP.
A. Giddens: Sociology. Cambeidge: Policy Press.
D. Grusky (ur.) (2004). Social Stratification. Boulder: Westview.
M. Schneider (2006). A Theory Primer. Lanham: Rowman.
E.C. Cuff in D.W. Francis (2004). Perspectives in Sociology. London: Routledge.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Seznanjanje z novimi in ponovno uveljavitvijo klasičnih pristopov v s sociološkim diskurzom; dojemanje razlik v znanstveni plodnosti posameznih pristopov pri razjasnjevanju strukture in razvoja človeške družbe, človeštva in posameznih družbenih pojavov. V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva.	Students acquaint themselves with the new and renewed classic approaches within the sociological discourse; comprehension of differences with scientific fruitfulness of individual approaches for explanations of structure and progress of human society, humankind and individual social phenomena. Content thematization includes historical and cross-cultural perspective.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študenti poznajo temeljne teoretske pristope uveljavljene v današnji sociologiji, jih razumejo, analizirajo in kritično interpretirajo v historični in medkulturni perspektivi. Analizirajo temeljne sociološke kategorije in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo sociooloških metod, uporaba IKT v predstavitvah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	Knowledge and Understanding: The students are familiarized with basic theoretical approaches established in contemporary sociology. Student analyse them and critically interpret them in historical and cross-cultural perspective. They analyse basic sociological categories and reflect upon them in guided discussion and written form; they collect and use information, have the ability to process then in analytical fashion, and connect them with social reality. They evaluate the congruity of theoretical concepts and life processes. Transferable/Key Skills and other attributes: The ability to search for information in independent manner, collect information with the use of sociological methods, the use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis, the reflection of processed literature and sources, teamwork cooperation, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .	Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflective learning

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
•	**50**	•
• Raziskovalna naloga	**50**	• Research paper
• Pisni izpit		• Written exami

Reference nosilca / Lecturer's references:

FLERE, Sergej, RUTAR, Tibor. Why do political elites fracture? : the unusual case of the Yugoslav communist elite. The Journal of historical sociology. 2021, vol. 34, iss. 4, str. 652-664. ISSN 0952-1909. DOI: 10.1002/johs.12340. [COBISS.SI-ID 93587203]

KOGOVŠEK ŠALAMON, Neža, FLERE, Sergej. Slovenia : from the best European pupil to perpetrator of one of the most egregious ECHR violations. V: OGNJENOVIĆ, Gorana (ur.), JOZELIĆ, Jasna (ur.). *Nationalism and the politicization of history in the former Yugoslavia*. Cham: Palgrave Macmillan, cop. 2021. Str. 251-277. Modernity, memory and identity in South-East Europe. ISBN 978-3-030-65831-1. ISSN 2523-7985. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-65832-8_13. [COBISS.SI-ID 128558851] *]*

FLERE, Sergej. The hot Vojvodina summer of 1988 : did Vojvodinians seek to overthrow their government?. *Nationalities papers : the journal of nationalism and ethnicity*. 2023, str. 1-17. ISSN 0090-5992. DOI: 10.1017/nps.2023.51. [COBISS.SI-ID 162666243]

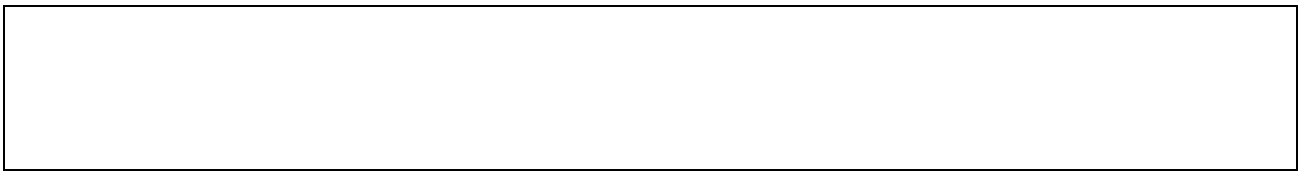

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

2 Primerjalna religiologija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Primerjalna religiologija
Subject Title:	Comparative religion

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type	izbirni/elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Dr. Miran Lavrič
Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:**	Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Jih ni.	None.

Vsebina:

- Pregled in primerjava temeljnih sociooloških, antropoloških, psiholoških, filozofskih in teoloških pristopov k preučevanje religije.
- Primerjalna analiza mitske, ritualne, izkustvene, etične, doktrinarne, materialne in socialne dimenzije pomembnejših verskih tradicij:
  - hinduizma,
  - budizma,
  - konfucianizma,
  - daoizma,
  - sikhizma,
  - džainizma,

Content (Syllabus outline):

- Review and comparison of basic sociological, anthropological, psychological, philosophical, and theological approaches to the study of religion.
- Comparative analyses of mythic, ritual, experiential, ethical, ideological, material and social dimension of world's most important religious traditions:
- Hinduism,
- Buddhism,
- Confucianism,
- Thaoism,
- Sikhism,

○ zoroastrizma, ○ judaizma, ○ krščanstva, ○ islama, ○ novih religijskih gibanj.	• Jainism, • Zoroastism, • Judaism, • Christianity, • Islam, • New religious movements.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Eliade, Mircea (1996): Zgodovina religioznih verovanj in idej. DZS, Ljubljana.

Kripal, Jeffrey (2014): Comparing Religions. Wiley-Blackwell, New Jersey.

Patridge, C. in drugi (2009). Verstva sveta. Mladinska knjiga, Ljubljana.

Smith, Huston (1996): Svetovne religije. Založba Obzorja, Maribor.

Smrke, Marjan (2000): Svetovne religije. FDV, Ljubljana.

Cilji:	**Objectives:**
• Poglobljeno poznavanje najpomembnejših svetovnih religijskih tradicij z vidika različnih dimenzij religioznosti • Poglobljeno razumevanje širše družbene umeščenosti in vloge religije v različnih kulturnih kontekstih • Sposobnost samostojne primerjalne analize religijskih tradicij. • Sposobnost kritičnega mišljenja ter oblikovanja stališč glede vprašanj povezanih z religijo.	• In-depth knowledge of world's most important religious traditions through different dimensions of religiosity • In-depth understanding the wider role of religior in different cultural contexts • Capability of independent comparative analysis of different religious traditions • Ability of critical thinking and opinion formation regarding the questions of religiosity.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Študent bo seznanjen z najpomembnejšimi svetovnimi religijskimi tradicijami z vidika različnih dimenzij religioznosti • Študent je seznanjen in razume vlogo posameznih svetovnih religij v različnih kulturnih kontekstih. • Študent bo sposoben samostojne primerjalne analize religijskih tradicij. • Študent bo sposoben kritičnega mišljenja ter oblikovanja stališč glede vprašanj povezanih z religijo.	Knowledge and Understanding: • Student will be acquainted with world's most important religious traditions through different dimensions of religiosity • Knows and understands the role of world religions in different cultural contexts. • Student will be capable of independent comparative analysis of different religious traditions. • Student will be capable of critical thinking and opinion formation regarding the questions of religiosity.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost opravljanja nalog v pojasnjevanju religije, vrst religij v sodobnem času. • Splošna družboslovna razgledanost. • Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to carry out tasks in explanation and illumination of religion, types of religion in the contemporary era. • Widened general knowledge about the social world. • Capability of independent search and use of different sources, collecting information, critical analysis of read sources, writing and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Razlaga • Razgovor • Individualno delo • Reševanje problemov	• Explanation • Discussion • Individual work • Problem-solving

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt). • Seminarska naloga • Pisni izpit	**50%** **50%**	Type (examination, oral, coursework, project): • Seminar paper • Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. LAVRIČ, Miran, KORŽE, Vanesa, KLANJŠEK, Rudi. Religiosity and substance use among youth in Southeast Europe : the importance of god as the strongest protective religious dimension. Journal of drug issues. July 2023, vol. 53, iss. 3, str. 359-374. ISSN 0022-0426. DOI: 10.1177/00220426221121123. [COBISS.SI-ID 119777795]

2. BRUMEC, Snežana, LAVRIČ, Miran (vodilni avtor), NATERER, Andrej. Exceptional human experiences among pilgrims on the Camino de Santiago : a typology of experiences and transformative aftereffects. Psychology of religion and spirituality, 2022, str. 1-13, ilustr. https://doi.apa.org/doiLanding?doi=10.1037%2Frel0000456 , doi: 10.1037/rel0000456. [COBISS.SI-ID 100991235]

3. RUTAR, Minea, NATERER, Andrej, LAVRIČ, Miran (vodilni avtor). Mental health and social trust : age and religiosity as moderators among young people in Croatia and Slovenia. *Journal of trust research*. 2025, str. 1-31, graf. prikazi. ISSN 2151-559X. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/21515581.2025.2456270, DOI: 10.1080/21515581.2025.2456270. [COBISS.SI-ID 225768707], [SNIP, WoS, Scopus]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

3 Izbrane teme iz sociologije globalizacije

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Izbrane teme iz sociologije globalizacije
Subject Title:	Selected themes from Sociology of Globalisation

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Rudi Klanjšek

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lecture:	Slovensko/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

Študent na gradi na razumevanju procesa globalizacije, tj. »življenja prek razdalj« preko preučitve temeljnih teoretskih pristopov. Soočeni so s problemom definicije samega koncepta in dilemami, ki se tozadevno pojavljajo.

Preučujejo in spoznavajo pojme kot so:
- kapitalistični svetovni sistem,
- svetovna družba tveganja,
- glokalizacija,
- globalna kultura,
- globalna ekonomija
- svetovna politika

II) Natančneje se seznanijo z dilemami in problemi, ki jih je v družbeno realnost prinesel proces globalizacije:

Content (Syllabus outline):

Students are encouraged to deepen their understanding of what is widely know under the often used and misused term of globalization. They are confronted with problems that surround the definition of the term.

Students study and examine following concepts/ideas that can be located in the realms of:
- capitalistic world order
- world risk society
- global culture
- global economy
- global politics

- globalizacija in spremembe na trgu dela - globalizacija in dohodkovna neenakost - globalizacija in vprašanje kulturnega poenotenja - globalizacija in vprašanje nacionalne države - globalizacija in okolje - globalizacija – rast – razvoj – napredek	II) They become more familiar with the dilemmas and problems brought about by the process of globalization in the social reality: - globalization and changes in the labor market - globalization and income inequality - globalization and the issue of cultural unification - globalization and the issue of the national state - globalization and the environment - globalization – growth – development - progress

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1) Beck, Ulrich. 2003. Kaj je globalizacija?: zmote globalizma - odgovori na globalizacijo. Ljubljana: Krtina.
2) Svetličič, Marjan. 2004. Globalizacija in neenakomeren razvoj v svetu. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
3) Mlinar, Zdravko. 1994. Individuacija in globalizacija v prostoru. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
4) Rizman, Rudi. 2008. Globalizacija in avtonomija. Prispevki za sociologijo globalizacije. Ljubljana: Razprave FF.
Dodatni viri:
5) Martin Hans-Peter, Schumann Harald. 1997. Pasti globalizacije. Ljubljana: Co Libri.
6) Soros, George. 1999. Kriza globalnega kapitalizma. Ljubljana: Cankarjeva založba.
7) Bauman, Zygmunt. 2002. Tekoča moderna. Ljubljana: *cf.
8) Held, David, McGrew, Anthony. 2002. Globalization/Anti-Globalization. Cambridge: Polity.

Dodatna literature:
Novo izdana literatura in relevantni znanstveni članki (določa se sproti).

Cilji:	**Objectives:**
- Seznaniti študente z osnovnimi družboslovnimi in sociološkimi teoretičnimi stališči in pojmi, ki se pojavljajo znotraj globalizacijskega diskurza. - Ozavestiti študente o globalnih problemih, ki zahtevajo nadnacionalno sodelovanje in napore (revščina, kriminal, onesnaženje, izčrpanje naravnih virov).	- To acquaint students with basic social and sociological perspectives and terms that are most frequently brought up and discussed inside the globalization discourse. - Build and strengthen student awareness of global problems that require transnational cooperation and efforts (poverty, criminal, degradation of environment and depletion natural resources).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Seznanjen in razume: ○ značaj sodobne, globalne družbe, ○ procese, ki jo oblikujejo, ○ probleme in dileme, ki so se pojavili in s katerimi se globalna družba sooča Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost dojemanja družbenih sprememb, njenih vzorcev in svetovnih trendov. • Zmožen samostojnega sociološkega razmišljanja, tj. v smislu zavzemanja kritičnega stališča do posameznih pogledov ob poznavanju sveta in procesov, ki oblikujejo svet v katerem živijo.	Knowledge and Understanding: • Knows and understands: ○ Character of the global society ○ Processes that shape it ○ Problems and dilemmas that surfaced with the coming of a “global village”. Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to comprehend the idea of social change, its pattern and consequences of current world trends. • Students are able to think autonomously in a sociological manner, i.e. they are encouraged, with the acquired deepened knowledge about the world that surrounds them, and about processes that shape their lives in a global village, to have critical stance to different views.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Predavanje • Frontalno delo • Razlaga • Delo z besedilom	• Lecture • Frontal work • Explanation • Text work

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Raziskovalna naloga • Pisni izpit	**50** **50**	Type (examination, oral, coursework, project) • Research paper • Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. CUPAR, Tina, KLANJŠEK, Rudi, KOŠIR, Katja, LAVRIČ, Miran, VAZSONYI, Alexander T. Effects of parenting styles on academic achievement : the moderating role of a country's economic development. *Children and youth services review*. Sep. 2025, vol. 176, [article no.] 108429, str. 1-12, ilustr. ISSN 0190-7409. DOI: 10.1016/j.childyouth.2025.108429, DOI: 20.500.12556/DKUM-93893. [COBISS.SI-ID 243753219], [JCR, SNIP, WoS, Scopus]
2. KLANJŠEK, Rudi. Stressed and success obsessed? Factors of youth (mental) health in Slovenia and the moderating effect of gender. *Journal of Indian school of political economy*. apr.-june 2024, vol. 36, no. 3, str. 213-222, tabele. ISSN 0971-0396. [COBISS.SI-ID 227705091]
3. DULAR, Peter, KLANJŠEK, Rudi. Odklonsko vedenje zaposlenih z vidika dojemanja vedenja njihovih nadrejenih v organizacijah v Sloveniji in vloga organizacijske anomije kot moderatorja. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. jul.-sep. 2024, letn. 75, št. 3, str. 183-198, ilustr. ISSN 0034-690X. [COBISS.SI-ID 213111299], [JCR, SNIP]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

4 Poglavja iz ekonomskega razvoja in družbenih neenakosti

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Poglavja iz ekonomskega razvoja in družbenih neenakosti
Subject Title:	Chapters from Economic Development and Social Inequalities

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Rudi Klanjšek

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture: Slovensko/ Slovene
Vaje / Tutorial: Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

- Sociološki pogled - determinante ekonomskega razvoja, modeli razvoja v okviru klasične teorije modernizacije.
- Zakaj ekonomski razvoj – ideja napredka in ekonomski razvoj, hierarhija potreb.
- Faze ekonomskega razvoja.
- Problem delitve – teoretski pristopi (individualistični-kolektivistični pristopi, funkcionalistični, in konfliktni pogledi).
- Ideja enakih možnosti, socialna mobilnost, sistemi stratifikacije, pojem meritokracije – mit ali realnost sodobnih družb.
- Pogledi na revščino.

Content (Syllabus outline):

- Sociological view - determinants of the economic development, models of growth inside the classical modernization theory.
- Why economic growth – idea of progress and economic growth, hierarchy of needs.
- Phases of economic growth
- Division of wealth – is inequality a problem – theoretical perspectives (individualism-collectivism, functional vs. conflict perspectives).
- The Idea of equal opportunities, social mobility, stratification systems, the idea of meritocracy – myth or reality?
- Problem of poverty – perspectives

- Sistemi blaginje – tipi, vzroki, prihodnost. - Mednarodne primerjave. - Mere neenakosti, dileme pri merjenju in ugotavljanju neenakosti.	- Systems of welfare – models, causes and future - International comparisons – facts and data - Measures of inequality, methodological and conceptual dilemmas.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1) Mills Wright, Charles. 1965. Elita oblasti. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
2) Taylor-Gooby, Peter. 1991. Social change, social welfare and social science. New York: Harvester Wheatsheaf.
3) Schiller, Bradley R. 2001. The economics of poverty and discrimination. New Jersey: Prentice Hall, cop. 2001.
4) Butler, Tim, Watt, Paul. 2007. Understanding social inequality: London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE.
5) Glas, Miroslav. 1991. Razdelitev in neenakost: empirični vidiki. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
6) Novak, Mojca. 1997. Razvoj evropskih modelov države blaginje. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo: Institut Republike Slovenije za socialno varstvo.

Dodatna literatura:
Druga relevantna (novo izdana) znanstvena literatura in znanstveni članki.

Cilji:	**Objectives:**
- Seznaniti študente s pogledi in dilemami, ki se pojavljajo v kontekstu razprav o ekonomskem razvoju, napredku, družbeni (ne)enakosti in revščini. - Razviti sposobnost kritične evalvacije posameznih pogledov na delitev/neenakost/revščino preko branja tozadevno relevantnih virov in analize empiričnih podatkov/mednarodnih primerjav in longitudinalnih študij.	- To acquaint students with sociological perspectives that deal with the issues of economic development, progress, social inequality, and poverty. - Through logical reading of relevant texts, and data research build and strengthen student ability to critically evaluate various perspectives that deal with distribution/inequality/poverty in contemporary society.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Seznanjen in razume: o problem delitve v kontekstu sodobne, tržne ekonomije, o razredno strukturo sodobnih družb, o faktorje in vzroke za družbene neenakosti. o idejo in (dis)funkcije države blaginje Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost dojemanja vzorcev in vzrokov za nastanek in obstanek družbenih neenakosti. • Zmožen samostojnega sociološkega razmišljanja, tj. v smislu zavzemanja kritičnega stališča do posameznih pogledov ob poznavanju sveta in procesov, ki oblikujejo svet v katerem živijo.	Knowledge and Understanding: • Knows and understands: o The problem of distribution in the context of modern market/capitalistic economy. o Class structure of modern society. o Factors and causes of inequality and poverty o Idea and (dis)functions of the welfare state. Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to comprehend the patterns and causes for the formation of social inequalities. • Students are able to think autonomously in a sociological manner, i.e. they are encouraged, with the acquired deepened knowledge about the world that surrounds them, and about processes that shape their lives in a global village, to have critical stance to different views.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
• Predavanje • Frontalno delo • Razlaga • Delo z besedilom	• Lecture • Frontal work • Explanation • Text work

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Raziskovalna naloga • Ustni izpit	**50** **50**	Type (examination, oral, coursework, project) • Research Paper • Oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KLANJŠEK, Rudi (avtor, korespondenčni avtor), VAZSONYI, Alexander T., JAVAKHISHVILI, Magda. Is the effect of parenting on substance use among adolescents and young adults context dependent? : evidence from ten countries of Southeastern Europe. *Journal of genetic psychology*. 2023, str. 1-19, tabele, graf. prikazi. ISSN 1940-0896. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00221325.2023.2171849, DOI: 10.1080/00221325.2023.2171849. [COBISS.SI-ID 141534979], [JCR, SNIP, WoS do 2. 7. 2024: št.
2. KLANJŠEK, Rudi. Stanovanjsko-bivanjska problematika in ocena zdravja med mladimi v Sloveniji v kontekstu neugodnih strukturnih razmer in bivanjskih preferenc. *Teorija in praksa : revija za družbena vprašanja*. apr.-jun. 2022, letn. 59, št. 2, str. 548–567, 596, ilustr. ISSN 0040-3598. dCOBISS, DOI: 10.51936/tip.59.2.548-567. [COBISS.SI-ID 118643459], [SNIP,
3. KLANJŠEK, Rudi (avtor, korespondenčni avtor), FISCHER, Karin. Exploring relationships between housing and health among youth in the context of adverse structural conditions – an explorative research study. *Le Studium multidisciplinary journal*. 2025, str. 47-52, ilustr. ISSN 2669-7807. https://www.lestudium-ias.com/system/files/7_2023_Klanjsek.pdf, DOI: 10.34846/le-studium.263.05.fr.09-2023. [COBISS.SI-ID 237749507]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

5 Teme iz sociološkega preučevanja spolov v sodobnih družbah

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Teme iz sociološkega preučevanja spolov v sodobnih družbah
Subject Title:	Themes in Sociological Perspectives on Gender in contemporary Societies

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Dr. Suzana Košir

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lecture:**	slovenski/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Jih ni.	None.

Vsebina:

Pregled temeljnih sociooloških, antropoloških, psiholoških in interdisciplinarnih konceptov preučevanja spolov
Družbena konstrukcija spolov
Sociološko razumevanje spolne raznolikosti
Pregled in primerjava spolov v postmodernističnih družbah in večspolnih kulturah
Preučevanje spolov skozi različne sociološke dimenzije:

- Spol in socializacija
- Spol in deviantnost
- Spol in izobraževanje
- Spol in religija
- Spol in zdravje
- Spol in mediji

•

Content (Syllabus outline):

An overview of the basic sociological, anthropological, psychological, and interdisciplinary concepts of gender and gender studies

The social construction of gender

A sociological understanding of gender diversity

An overview and comparison of gender in postmodernist societies and multiple gender cultures

Examining gender through different sociological dimensions:

- Gender and socialization
- Gender and deviance
- Gender and education
- Gender and religion
- Gender and health
- Gender and media

• .

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Fausto-Sterling, A. (2014). *Biološki/družbeni spol*. Biologija v družbi. Ljubljana: Krtina
Beauvoir, S. (2013). *Drugi spol I*. Ljubljana: Krtina.
Beauvoir, S. (2013). *Drugi spol II*. Ljubljana: Krtina.
Jogan, M. (2014). *Sociologija in seksizem*. FDV: Ljubljana.
Todd, M. (2021). *Sexualities & Society. An Introduction*.UK: Sage.
Fitzgerald, K. J., in Grossman, K. L. (2021) *Sociology of Sexualities*. UK: Sage
Alsop, R., Fitzsimons, A. in Lennon, K. (2002). *Theorizing Gender*. USA: Polity Press
Winkel, H., in Poferl, A. (2021). *Multiple Gender Cultures, Sociology, and Plural Modernities*. USA: Routledge.
Messerschmidt, J. W., Martin, P. Y., Messner, M. A., Connell, R. (2018). *Gender Reckonings: New Social Theory and Research.* NY University Press: NY.

(Aktualizacija študijskih virov bo opravljena vsako študijsko leto.)

Cilji:

- Spoznavanje s temeljnimi sociooloških, antropoloških, psiholoških, histtoričnih in interdisciplinarnih konceptov preučevanja spolov
- Razumevanje družbene konstrukcije spolov skozi različne družbe
- razumevanje in kritična percepcija spolne raznolikosti
- analiziranje in interpretacije različnih empiričnih raziskav spolov v postmodernističnih družbah in večspolnih kulturah
- razumevanje spolov skozi sociološke dimenzije socializacije, medijev, deviantnosti, zdravja, izobraževanja, religije …

Objectives:

- Introduce to the basic sociological, anthropological, psychological, historical, and interdisciplinary concepts of gender studies
- Understanding the social construction of gender through different societies
- Understanding and critical perception of gender diversity
- Analysing and interpretation of various empirical studies of gender in postmodern societies and multi-gender cultures

understanding gender through the sociological dimensions of socialization, media, deviance, health, education, religion...

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:	Knowledge and Understanding:
Študenti: - poznajo temeljne sociološke, antropološke, psihološke, historične in interdisciplinarne koncepte preučevanja spolov - analizirajo temeljne spolne raznolikosti in spolnih kategorij - kritično razpravljajo o tekstovnem gradivu v razredu in delu v majhnih skupinah - analizirajo svoje in tuje predpostavke ter ocenijo ustreznost kontekstov pri predstavitvi stališča - komunicirajjo, organizirajo in sintetizirajo informacije iz različnih virov za doseganje določenega namena	Students - know the basic sociological, anthropological, psychological, historical, and interdisciplinary concepts of gender studies - analyze fundamental gender diversity and gender categories - critically discuss text material in class and in small groups - analyze their own and other people's assumptions and assess the relevance of contexts when presenting their point of view communicate, organize and synthesize information from different sources to achieve a specific purpose
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, - zmožnost zbiranja informacij z uporabo sociooloških metod, - ustrezna uporaba IKT v predstavitvah, - kritična analiza in sinteza, refleksija prebranih virov, - vključevanje v timsko delo, - pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	Transferable/Key Skills and other attributes: - Ability to independently search and use resources, - the ability to collect information using sociological methods, - appropriate use of ICT in presentations, - critical analysis and synthesis, reflection of the sources read, - involvement in teamwork, - written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, seminarji, individualno delo študentov (pisni izdelki in prezentacije), sodelovalno učenje, obrnjeno učenje, problemsko učenje, projektno delo.	Lectures, seminars, individual work (essay writing and presentations), flipped learning, problem-based learning, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt). • Sprotne naloge • Pisni izpit	**50%** **50%**	Type (examination, oral, coursework, project): • coursework • Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KOŠIR, Suzana, LAKSHMINARAYANAN, Radhika. Do visual constructs in social science textbooks evince gender stereotypes and bias? : a case study from India. Gender and education. 2023, vol. 35, no. 1, str. 69-88, ilustr. ISSN 0954-0253. https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/09540253.2022.2144626?needAccess=true, DOI: 10.1080/09540253.2022.2144626. [COBISS.SI-ID 132241411]
2. KOŠIR, Suzana, ASLAN, Mehmet, LAKSHMINARAYANAN, Radhika. Application of school attachment factors as a strategy against school dropout : a case study of public school students in Albania. Children and youth services review. Sep. 2023, vol. 152, [art. no.] 107085, str. 1-9, ilustr. ISSN 0190-7409. DOI: 10.1016/j.childyouth.2023.107085. [COBISS.SI-ID 158273283]
3. LAKSHMINARAYANAN, Radhika, KOŠIR, Suzana. Teachers' impact on the implementation of human rights education in international Indian schools in Kuwait. International journal of sociology of education. 2023, vol. 12, no. 2, str. 168-200. ISSN 2014-3575. https://hipatiapress.com/hpjournals/index.php/rise/article/view/11827/4157, DOI: 10.17583/rise.11827. [COBISS.SI-ID 156832259]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

6 Politika in sodobna družba

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Politika in sodobna družba
Course title:	Politics and modern society

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Andrej Kirbiš

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovensko/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoji za vključitev v delo:
Pogojev ni.

Prerequisits:

Prerequisits for acceding the course:
None.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Družbena plat političnega življenja Razumevanje politike, politične participacije, politične kulture, vrednot in stališč Mikro-, mezo- in makro dejavniki političnega življenja Institucionalne ureditve Politični sistemi Državljanski model politične participacije Politična alienacija Longitudinalne spremembe politične participacije in politične kulture v sodobnih družbah Meddržavna primerjave političnega življenja Vzorci politične participacije in politične kulture v postkomunističnih družbah Primerjava zahodnih in postsocialističnih družbah Politika na Balkanu Odnos med razvitostjo, političnimi institucijami, vrednotami in vedenjem Teorija človekovega razvoja, politične, vedenjske in kulture spremembe Mediji in politika Mladi in politika Spol in politika Politična socializacija Evropska unija Legitimnost političnih sistemov Politika v Sloveniji	Social aspect of political life Understanding of politics, political participation, political culture, values and attitudes Micro-, meso- and macro determinants of political life Institutional arrangements Political systems A Civic Voluntary Model of political participation Political alienation Longitudinal changes in political participation and political culture in contemporary societies Cross-national comparisons of political life Patterns of political participation and political culture in post-communist societies Comparison of Western and post-socialist societies Politics in the Balkans The relationship between development, political institutions, values and behaviour The theory of human development, political, behavioural and cultural change Media and politics Youth and politics Gender and politics Political socialization The European Union Legitimacy of the political systems Politics in Slovenia

Temeljni literatura in viri / Readings:

Welzel, C., Alexander, A. C., & Klasen, S. (2017). The cool water effect: Civilization's turn into human empowerment. ResearchGate. https://www.researchgate.net/publication/317345222_The_Cool_Water_Effect_Civilization's_Turn_into_Human_Empowerment.
Kirbiš, A. (2017): Politična kultura v postjugoslovanskih družbah. Maribor: Kulturni center.
Schumaker, P. (2008). From Ideologies to Public Philosophies: An Introduction to Political Theory. Malden (UK): Blackwell Publishing.
Zakaria, F. (2020). Ten lessons for a post-pandemic world. W. W. Norton & Company.

Dodatna literatura:
Drugi teksti v znanstveni (domači in tuji) literaturi, na katere tekom semestra opozori izvajalec predmeta.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:

Poglobljeno seznaniti študente s teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi razlage politike Razumevanje in kritična obravnava družbenih dejavnikov političnega življenja na mikro-, mezo- in makro ravni, med drugim socioekonomske razvitosti, ekonomskih, izobraževalnih in političnokulturnih virov, vlogo spola, etnične in rasne pripadnosti, socialnega kapitala, politične socializacije v družini, šoli in v okviru spremljanja medijskih vsebin (televizija, internet, spletna socialna omrežja) Seznanjenost in poglobljeno razumevanje posledic politične participacije in politične kulture za delovanje institucij in poznavanje državljanskega modela politične participacije Seznanjenost z longitudinalnimi spremembami političnih sistemov, demokracije, politične participacije in politične kulture; sposobnost meddržavne primerjalne analize vsebin in razlage variabilnosti, vključno z postkomunističnimi v Evropi oz. na Balkanu Sposobnost kritične interpretacije vsakdanjih razlag nezanimanja državljanov za politiko, politične apatije in alienacije Kritična obravnava vloge političnih elit in institucij za družbeni razvoj in kvaliteto bivanja državljanov	Students' in-depth knowledge of theoretical and empirical sociological approaches to explaining politics Understanding and critical discussion of social determinants of political life at marco-, meso- and micro-level, including socioeconomic development, economic, educational and political-cultural resources, the role of gender, ethnic and racial minority status, social capital, political socialization in the family, school and exposure to media contents (television, internet, online social networks) Knowledge and in-depth understanding of the consequences of political participation and political culture for the functioning of institutions, and understanding of the civic voluntary model of political participation Knowledge of longitudinal changes in political systems, democracy, participation and political culture; the ability of the cross-national comparative analysis and explanation in variations, including of post-communist societies in European and in the Balkans Ability to critically interpret everyday explanations of citizens' lack of interest in politics, of their political apathy and alienation Critical understanding of the role of political elites and institutions for social development and the quality of citizens' living

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Študent je seznanjen z različnimi teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi v okviru raziskovanja in razumevanja političnega življenja v moderni družbi • Študent razume dejavnike političnega življenja na različnih ravneh družbe in je sposoben njihovega kritičnega ovrednotenja • Študent je seznanjen in razume posledice politične participacije in politične kulture za delovanje institucij in za življenje v sodobnih demokracijah	Knowledge and understanding: • The student is acquainted with various theoretical and empirical sociological approaches to examining and understanding political life in modern societies • The student understands the determinants of political life at different levels of society and is able to critically evaluate them • The student is acquainted and understands the consequences of political participation and political culture for the functioning of institutions and for living in contemporary democracies

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Transferable/key competences and other attributes:
• Študent je usposobljen prepoznavati družbene vzorce in dejavnike političnega življenja, institucij, vedenj in orientacij • Študente je usposobljen opravljanja nalog v okviru institucij, ki odločajo, sprejemajo ukrepe in razume proces tvorjenja politik (angl. *policies*) • Študent je usposobljen kompetentne in državljansko aktivne drže pri soočanju z aktualnimi družbeno-političnimi dogodki • Študent je sposoben avtonomne državljanske drže v okviru interakcije z deležniki družbeno-političnih procesov, vključno z odločevalci, političnimi institucijami, interesnimi skupinami, mediji in drugimi državljani	• The student is trained to recognize social patterns and determinants of political life, institutions, behaviours and orientations • Student is able to work within decision-making institutions and understands the process of policy makingThe student is competent in being an active citizen and in dealing with current socio-political events • The student is capable of autonomous civic stance when interacting with stakeholders within social and political processes, including decision-makers, political institutions, interest groups, the media and other citizens

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Razlaga • Predavanje • Razgovor • Individualno delo • Reševanje problemov	• Explanation • Lecture • Discussion • Individual work • Problem-solving

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Raziskovalna naloga Ustni izpit	**80 %**	Research paper Oral exam
Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.	**20 %**	Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Lamot, M., & Kirbiš, A. (2024). Multilevel analysis of COVID-19 vaccination intention: The moderating role of economic and cultural country characteristics. European Journal of Public Health, 34(2), 380–386. https://doi.org/10.1093/eurpub/ckae022
2. Lubej, M., Petraš, Ž., & Kirbiš, A. (2025). Measuring climate knowledge: A systematic review of quantitative studies. iScience, 111888, 1–27. https://doi.org/10.1016/j.isci.2025.111888
3. Penker, M., & Kirbiš, A. (2025). Education for future? Investigating the role of education in explaining active green engagement: A multilevel moderated mediation analysis. *Sustainable Futures*, *100608*, 1–27. https://doi.org/10.1016/j.sftr.2025.100608

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

7 Zdravje in družba

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Zdravje in družba
Course title:	Health and society

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Andrej KIRBIŠ

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	**Slovensko / Slovene**
	Vaje / Tutorial:	**Slovensko / Slovene**

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoji za vključitev v delo:
Pogojev ni.

Prerequisits:

Prerequisits for acceding the course:
None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Sociološki pristopi raziskovanja zdravja, neenakosti v zdravju, bolezni, umrljivosti in v zdravstvenih stilih Neoliberalizem in zdravje populacija Ekonomske krize in zdravje Dohodkovne in izobraževalne neenakosti v sodobnih družbah, zaposlitveni status, brezposelnost in zdravje Socioekonomski status kot temeljni dejavnik neenakosti v zdravju Ukrepi za soočanje z neenakostmi v zdravju Dejavniki in posledice življenjskih slogov za zdravje Diskriminacija, pravičnost in zdravje Socialna opora, socialne vezi in zdravje Uporaba medijev, interneta, spletnih socialnih omrežij in zdravje Individualne lastnosti posameznika in zdravje Rasne, etnične manjšine in zdravje Objektivni in subjektivni kazalniki zdravja v Sloveniji v meddržavni primerjalni perspektivi Biološki procesi/mehanizmi kot razlaga vpliv D. dejavnikov zdravja na potek bolezni Biološke posledice neenakosti v zdravju Duševno zdravje, etiketiranje in stigma Zdravniki, zdravstveno osebje, zdravstveni sistem in zdravje Perspektiva življenjskega poteka in zdravje Spol, zdravje in umrljivost Starost, zdravje, dobro počutje in kvaliteta bivanja Družina in zdravje	The sociological approach to the study of health, illness, mortality and health-related behaviours (health lifestyles) Neoliberalism and population health Economic crises and health Income and educational inequalities in modern societies, employment status, unemployment and health Socio-economic status as a fundamental determinant of health inequalities Policies on reducing inequalities in health Determinants and consequences of health lifestyles Discrimination, justice, inequity and health Social support, social ties and health Use of media, the internet, online social networks and health Individual characteristics and health Racial and ethnic minorities and health Objective and subjective health indicators in Slovenia in cross-national comparative perspective Biological processes/mechanisms explaining the impact of social determinants of health on disease, illness and sickness The biological consequences of inequalities in health Mental health, labelling and stigma Doctors, health personnel, health system and health Life course perspective and health Gender, health and mortality Age, health, well-being and quality of life Family and health

Temeljni literatura in viri / Readings:

White, K. (2009). An introduction to the sociology of health and illness (2nd ed., str. X, 204). Sage.

Jennie Jacobs Kronenfeld, J. J. K. (2019). Underserved and Socially Disadvantaged Groups and Linkages with Health and Health Care Differentials (1. izd., Let. 37) [eBook]. Emerald Publishing Limited. https://doi.org/10.1108/S0275-4959201937

Wolfe, B., Evans, W., & Seeman, T. E. (2012). Biological Consequences of Socioeconomic Inequalities, The (1. izd.) [eBook]. Russell Sage Foundation.

Dodatna literatura:

Drugi teksti v znanstveni (domači in tuji) literaturi, na katere tekom semestra opozori izvajalec predmeta.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Poglobljeno seznaniti študente s teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi raziskovanja družbenih neenakosti v zdravju Razumevanje in kritična obravnava družbenih dejavnikov zdravja na makro in mikro ravni, med drugim socioekonomska razvitost, ekonomski n izobraževalni dejavniki, spol, etnična in rasna pripadnost, doživljanjem diskriminacije, socialna opora in socialne vezi, uporaba medijev (vključno z internetom in spletnimi socialnimi omrežji), individualne lastnosti, dejavnika starosti in lastnosti družine za zdravje Seznanjenost in poglobljeno razumevanje biološki procesov/mehanizmov kot razlaga vpliv D. dejavnikov zdravja na potek bolezni in bioloških posledic neenakosti v zdravju Sposobnost kritične interpretacije koncepte duševnega zdravja, etiketiranja in stigme Razumevanje perspektive življenjskega poteka za razlago zdravstvenih neenakosti Kritična obravnava vloge zdravnika, zdravstvenega osebja in zdravstvenega sistema za razumevanje neenakosti v zdravju	Students' in-depth knowledge of theoretical and empirical sociological approaches to researching social inequalities in health Understanding and critical discussion of social determinants of health at macro and micro level, including socioeconomic development, economic and educational factors, gender, ethnic and racial status, experience of discrimination, social support and social ties, use of media (including the Internet and online social network sites), individual characteristics, age and family characteristics as determinants of health Understanding and in-depth knowledge of biological processes/mechanisms as an explanation of the impact of social determinants on disease/illness and the biological consequences of health inequalities Ability to critically interpret the concepts of mental health, labelling and stigma Understanding of life-course for explaining health inequalities Critical understanding of the role of doctors, medical personnel and the health system for understanding health inequalities

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Študent je seznanjen z različnimi teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi v okviru raziskovanja neenakosti v zdravju • Študent razume dejavnike zdravja na različnih ravneh družbe in je sposoben kritične obravnave doprinosa različnih dejavnikov k zdravju • Študent pozna pomen dohodkovnih in izobraževalni neenakosti za neenakosti v zdravstvenih izidih • Študent kritično interpretira družbeno pogojenost življenjskih stilov v okviru njihovega doprinosa k neenakostim v zdravju in je seznanjen z biološkimi procesi/mehanizmi v okviru pojasnjevanja zdravja, in bolezni in z biološkimi posledicami neenakosti v zdravju • Študent razume in kompetentno obravnava vlogo zdravnika, zdravstvenega osebja in zdravstvenega sistema za razumevanje neenakosti v zdravju Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Študent je usposobljen prepoznavati družbene vzorce in dejavnike neenakosti v zdravju, bolezni, umljivosti in zdravstvene obravnave • Zmožnost opravljanja nalog v okviru pojasnjevanja neenakosti v zdravstvenih izidih • Študent je usposobljen razumevanja družbene pogojenosti zdravih življenjskih stilov • Študent je usposobljen kompetentnega ravnanja pri soočanju z dejavniki zdravja in tveganih vedenj • Študent je sposoben avtonomnega delovanja v okviru zdravstvenega in socialnega sistema in obravnavi njunih vlog pri ohranjanju in zmanjševanju neenakosti v zdravju	Knowledge and understanding: • The student is knowledgeable of different theoretical and empirical sociological approaches in analyses of health inequalities • The student understands the determinants of health at different levels of society and is able to critically examine the contribution of various factors to health • The student is familiar with the importance of income and educational inequalities for explaining inequalities in health outcomes • The student critically interprets the social conditionality of healthy lifestyles and their contribution in health inequalities and is acquainted with biological processes/mechanisms for explaining health and illness and with the biological consequences of health inequalities • The student understands and is competent in analysing the role of doctors, health care organizations and medical personnel for explaining health inequalities • Transferable/key competences and other attributes: • The student is trained to recognize social patterns and determinants of inequalities in health, illness, mortality and health-care access and treatment • The ability to perform tasks in explaining inequalities in health outcomes • The student is qualified for applied use of social conditioning of healthy lifestyles • The student has ability to act competently in dealing with health determinants and risk factors • The student is able to act independently and autonomously within medical and social system and examine their roles in preserving and reducing health inequalities

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Predavanje • Razgovor • Delo z besedilom • Reševanje problemov • Individualno delo	• Lecture • Discussion • Text work • Problem-solving • Individual work

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Raziskovalna naloga Ustni izpit Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.	**80 %** **20 %**	Research paper Oral exam Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Kirbiš, A., Branilović, S., & Lubej, M. (2025). Does health literacy mediate sociodemographic and economic inequalities in fruit and vegetable intake? An analysis of Slovenian national HLS19 survey data. Foods, 14(3), Article 378. https://doi.org/10.3390/foods14030378
2. Lamot, M., Kerman, K., & Kirbiš, A. (2024). Ideological differences in COVID-19 vaccine intention: The effects of trust in the healthcare system, in complementary and alternative medicine, and perceived threat from the disease. Frontiers in Psychology, 15, 1–8. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1332697
3. Lamot, M., & Kirbiš, A. (2024). Understanding vaccine hesitancy: A comparison of sociodemographic and socioeconomic predictors with health literacy dimensions. Vaccines, 12(10), Article 1141, 1–12. https://doi.org/10.3390/vaccines12101141

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

8 Staranje in družba

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Staranje in družba
Subject Title:	Aging and Society

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Danijela Lahe

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture: Slovenščina/slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoji za vključitev v delo:
Pogojev ni.

Prerequisits:

Prerequisits for acceding the course:
None.

Vsebina:

Teoretično-metodološki pristopi socialne gerontologije

Raziskave v socialni gerontologiji

Sodobne teorije staranja

Demografija, globalizacija in staranje

Ekonomske posledice staranja

Content (Syllabus outline):

Theoretical-methodological approaches of social gerontology

Research in social gerontology

Contemporary aging theories

Demography, globalization and aging

Politika varovanja in skrbi za starejše ljudi	The economic consequences of aging
Aktivno staranje in kakovost življenja	A policy of protecting and caring for older people
Starost, družba in okolje (upokojitev)	Active aging and quality of life
Dejavniki neenakosti v procesu staranja	Age, company and environment (retirement)
Staranje in družinske vezi	Determinants of inequality in the aging process
Staranje in izobraževanje	Aging and family ties
Pravni in etični vidiki staranja	Aging and education
Diskriminacija v procesu staranja	Legal and ethical aspects of aging
Uporaba medijev, interneta, spletnih socialnih omrežij in staranje	Discrimination in aging
Staranje in migracijski procesi	Use of media, the Internet, online social networks and aging
Zdravje in bolezen pri staranju	Aging and migration
Staranje, odvisnost in neformalna oskrba	Health and aging
Staranje in medicinska tehnologija	Aging, addiction and informal care
Staranje in konec življenja	Aging and medical technology
	Aging and end of life

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Dannefer, D. in Phillipson, C. (2010). The Sage Handbook of Social Gerontology. London: Sage Publication.
2. Novak, M.W. in dr. (2017). Aging and Society: Canadian Perspectives. Toronto: Nelson Education Ltd.
3. Hooyman, N. R., Kawamoto, K., in Kiyak, H. A. (2015). Aging matters: an introduction to social gerontology. Pearson
4. De Beauvoir, S. (2018): Starost I: Stališče zunanjosti. Ljubljana: OPRO.
5. De Beauvoir, S. (2020): Starost II: Biti v svetu. Ljubljana: OPRO.
6.

Dodatno literaturo bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji:	**Objectives:**
Teoretska konceptualizacija sociološkega razumevanja staranja, starosti in starostnika v nekaterih tipičnih strukturah družbe. Razumevanje značilnosti življenjskega poteka staranja in umiranja,vloge in pomena družine in družinskih vezi za starostnika, odnosa do zdravja in bolezni in do institucij za varovanje ter ohranjanje zdravja starostnikov. Kritična obravnava nekaterih družbenih dejavnikov na proces staranja: socioekonomska razvitost, spol, izobraževanje, migracije, doživljanje diskriminacije, uporaba medijev.	Theoretical conceptualization of the sociological understanding of aging, old age and the elderly in some typical structures of society. Understanding the characteristics of life course and dying, the role and importance of family and family ties for the elderly, the attitude to health and disease, and the institutions for the protection and preservation of the health of the elderly. Critical treatment of some social factors on the aging process: socioeconomic development, gender, education, migration, discrimination, the use of media.

Razumevanje vpliva novih medicinskih tehnologij, anti-aging strategij in potrošniške družbe. Seznanjenost s potrebo po spremenjenem odnosu družbe in države do vrednotenja starostnikov.	Understanding the impact of new medical technologies, anti-aging strategies and consumer society. Awareness with the need for a changed attitudes of society and the state towards the evaluation of the elderly.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent si pridobi sposobnosti za prepoznavanje strukturnih sprememb staranja v postmoderni družbi, ki se odražajo na spremenjeni vlogi in pomenu razumevanja in percepcije starostnikov v (starajoči se) družbi, vrednotenju partnerskega in družinskega življenja starostnika, v prenašanju kulturnega in socialnega kapitala skozi različne procese interakcij. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • sposobnost samostojnega in avtonomnega vzgojnega delovanja, • sposobnost prepoznavanja značilnosti staranja in družinskega življenja starostnika, • sposobnost prepoznavanja različnih družbenih dejavnikov na proces staranja, • sposobnost razumevanja vpliva novih medicinskih tehnologij, anti-aging strategij in potrošniške družbe.	Knowledge and Understanding: The student acquires abilities for recognition of structural changes in aging in post-modern society, reflecting the changed role and meaning of perception of the elderly in society that is aging, valuation of partner life, in the transfer of social and cultural capital via various interaction processes. Transferable/Key Skills and other attributes: • the ability to work independently and autonomously, • the ability to recognize the characteristics of aging and family life of the elderly, • the ability to recognize various social factors in aging, • ability to understand the impact of new medical technologies, anti-aging strategies and consumer society.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga Razgovor Študije primerov Delo z besedilom	ExplanationDiscussion Case studies Text work

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt). • Sprotne naloge • Ustni izpit Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.	**80 %** **20 %**	Type (examination, oral, coursework, project): • Coursework • Oral exam Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. BABNIK, Katarina, LAHE, Danijela. Prednosti, ovire, priložnosti in nevarnosti staranja v domačem okolju ter vloga sodobne tehnologije v tem procesu = Strenghts, barriers, opportunities, and threats of ageing in place and the role of modern technology in this process. Psihološka obzorja : slovenska znanstveno-strokovna

psihološka revija. [Spletna izd.]. 2024, letn. 33, str. 43-65, tabele, graf. prikazi. ISSN 2350-5141. https://journals.uni-lj.si/psiholoska-obzorja/article/view/20690, DOI: 10.20419/2024.33.590. [COBISS.SI-ID 218624003].

2. KOVAČ, Jernej, LAHE, Danijela. Analiza medgeneracijskih družinskih odnosov z zornega kota relacijske družinske terapije. V: LIČEN, Nives (ur.), MEZGEC, Maja (ur.), LAHE, Danijela (ur.). Homo senescens II : izbrane teme. Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2023. Str. 73-86. Knjižnica Ludus, 46. ISBN 978-961-293-250-3. ISSN 2536-1937. [COBISS.SI-ID 189093635]
3. LAHE, Danijela. Izzivi in priložnosti starejših delavcev na trgu dela = Challenges and opportunities for older workers in the labour market. V: GORIUP, Jana (ur.), GUMZE, Goran (ur.), SELJAK, Peter (ur.). Aktivno staranje v postmoderni družbi. 1. izd. Maribor: Alma Mater Europaea - Evropski center, Alma Mater Press, 2021. Str. 23-34, graf. prikazi. Zbirka Socialna gerontologija. ISBN 978-961-6966-71-9. [COBISS.SI-ID 53644035]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

9 Študije mladine

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Študije mladine
Course title:	Youth studies

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija - 3. stopnja		1., 2.	1., 2., 3.
Sociology - 3rd Degree		1., 2.	1.,2.,3.

Vrsta predmeta / Course type Izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	**5**				**165**	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Andrej Naterer

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites:**
Jih ni.	None.

Vsebina:

- Teoretične perspektive mladine in mladosti,
- Socialna, kulturna in zgodovinska konstruiranost mladine,
- Življenjski stili, deviantnost in delinkventnost mladih
- Sodobne študije mladine
- Mladina, socialne formacije in socialni procesi

Content (Syllabus outline):

- Theoretical perspectives of youth and youthfulness,
- Social, cultural and historical construction of youth,
- Lifestyles, deviance and delinquency of youth
- Contemporary youth studies
- Youth, social formations and social processes

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. A. Naterer, (urednik). *Študijsko gradivo pri predmetu Sociologija mladine : šolsko leto 2021*. Maribor: Filozofska fakulteta, 2021.
2. Andy Furlong (2009): Handbook of Youth and Young Adulthood. London & New York: Routhledge
3. J. R. Gillis: »Mladina in zgodovina« /Dialogi Maribor 1999/.
4. M Lavrič et. al (2021): Mladina 2020 : položaj mladih v Sloveniji. Maribor: Univerza v Mariboru
5. J. M. Twenge: i-Gen: Why Today's Super-Connected Kids Are Growing Up Less Rebellious, More Tolerant, Less Happy--and Completely Unprepared for Adulthood--and What That Means for the Rest of Us. Atria books: New York, 2017

Cilji:

- Seznanitev s temeljnimi teorijami, perspektivami in termini na področju mladine in mladosti,
- seznanitev z elementi socialne, kulturne in zgodovinske konstruiranosti mladine
- seznanitev z življenjski stili, deviantnost in delinkventnost mladih,
- seznanitev s sodobnimi študijami mladine in osnovnimi trendi na področju mladine,
- seznanitev s socialnimi formacijami in socialni procesi, ki so vezani na mlade

Objectives:

- introduction to basic theories, explanations and terms that are connected to phenomena of
- youth and youthfuless,
- acquaintance with elements of social, cultural and historical construction of youth,
- introduction to lifestyles, deviancy and delinquency of youth
- introduction to contemporary studies of youth and basic trends within the field of youth,
- introduction to social formations and social processes tied to the field of youth

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent je seznanjen s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju mladine,
- študent pozna in razume vlogo mladine v sodobni družbi v medkulturni in zgodovinski,
- študent je seznanjen z najbolj odmevnimi in najnovejšimi raziskavami na področju mladine.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo interdisciplinarnih metod, uporaba IKT v predstavitvah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student is acquainted with basic theoretical perspectives within the field of youth research;
- student understands the role of youth in the contemporary society,
- student is acquainted with most influential and up-to-date research on the field youth.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using interdisciplinar methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.

timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .	• Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) • ~~Seminarska naloga esejskega tipa s predstavitvijo v seminarju~~ • Seminarska naloga • Ustna predstavitev • Pisni izpit	**30 %** **10 %** **~~40%~~** **60%**	Type (examination, oral, coursework, project): • Seminar ~~work~~ paper • Oral presentation • Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. NATERER, Andrej, LAVRIČ, Miran. Leaving out of necessity or out of ambition? The impact of socio-economic development on factors of youth emigration from countries of South Eastern Europe. International journal of comparative sociology. 2022, str. 1-16, ilustr. ISSN 1745-2554. https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/00207152221126375, DOI: 10.1177/00207152221126375

2. NATERER, Andrej, EFENDIĆ, Nirha. Resilience of women and their households in times of crisis : an analysis of social and cultural practices of women in Slovenia and Bosnia and Herzegovina. Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia.

3. NATERER, Andrej, HAZEMALI, David, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja. Mladi NEET v Sloveniji : analiza učinkov izbranih intervencijskih odgovorov projekta "PreseNEETi se" na potrebe in značilnosti mladih NEET v severovzhodni Sloveniji. Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije. 2023

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

10 Izbrana poglavja iz medkulturne analize družb

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Izbrana poglavja iz medkulturne analize družb
Course title:	Advanced Chapters from Cross-Cultural Analysis of Societies

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija - 3. stopnja		1., 2.	1., 2., 3.
Sociology - 3rd Degree		1., 2.	1.,2.,3.

Vrsta predmeta / Course type obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	**5**				**165**	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Vesna V. Godina

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	**slovenski/Slovene**
	Vaje / Tutorial:	**slovenski/Slovene**

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Ni pogojev.	None.

Vsebina:

1. Opredelitev neevropskih družb in njihove temeljne značilnost
2. Razumevanje zgodovinskega spreminjanja neevropskih družb (evolucionistine razlage, difuzionistične razlage, ostali pristopi)
3. Produkcija v neevropskih družbah
4. Družbena stratifikacija v neevropskih družbah
5. Revščina v neevropskih družbah
6. Socialne organizacije v neevropskih družbah
7. Družine in gospodinjstva v neevropskih družbah
8. Deviantnost in kriminaliteta v neevropskih družbah
9. Religija v neevropskih družbah
10. Moč, politika in država v neevropskih družbah
11. Spol in spolnost v neevropskih družbah
12. Socializacija v neevropskih družbah
13. Rasa, »etničnost« in nacionalnost v neevropskih družbah
14. Vprašanje meddružbenih socialnih univerzalij
15. Globalizacija kot problem neevropskih družb

Content (Syllabus outline):

1. Definition of nonerupean societies and their characteristics
2. Understanding of historical changing of noneuropean societies (evolutionistic explanation of noneuropean societies, other approaches)
3. Production of noneuropean societies
4. Social stratification in noneuropean societies
5. Poverty in noneuropean societies
6. Social organizations in noneuropean societies
7. Family and households in noneuropean societies
8. Deviancy and criminality in noneuropean societies
9. Religion in noneuropean societies
10. Power, politics and state in noneuropean societies
11. Sex and sexuality in noneuropean societies
12. Socialization in noneuropean societies
13. Race, »ethnicity« and nationality in noneuropean societies
14. Question of intersocietal social universalities
15. Globalization as a problem of noneuropean societies

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Ingold, Tim (ur.). (2007): Companion Encyclopedia of Anthropology. London, New York:Routledge.
2. Moore, Henrietta, Todd Sanders. (2014): Anthropology in Theory, IUssues in Epistemology. Oxford: Wiley Blackwell.
3. Rapport, Nigel: Social and Cultural Anthropology. The Key Concepts. London, New York:Routledge.

Dodatno literaturo bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je seznaniti študente z osnovnimi značilnostmi socialne strukture in temeljnimi socialnimi procesi v neevropskih družbah. Poudarek bo dan dvojemu:

- deskriptivni predstavitvi značilnosti in posebnosti neevropskih družbenih ustrojev;
- in primerjalni analizi (med različnimi neevropskimi družbami, med evropskimi in neevropskimi družbami) teh istih značilnosti na drugi strani.

Objectives and competences:

The main goal of the subject is to introduce the basic characteristics of social structure and basic social processes in noneuropean societies.
Particular emphasis is on:

- descriptive presentation of characteristics and particularities in noneuropean societies
- comparative analysis (between different noneuropean societies, european and noneuropean societies) and their characteristics.

Predvideni študijski rezultati:

Študent/študentka pozna in razume:

- značilnosti socialnih struktur neevropskih družb;
- socialne institucije neevropskih družb;
- značilnosti socialnih procesov v neevropskih družbah;
- posebnostih socialnih struktur in socialnih procesov v neevropskih družbah;
- študent zna analizirati družbene procese v neevropskih družbah;

Intended learning outcomes:

Studetnt knows and understands::

- characteristics of social structures of noneuropean societies;
- social institutions in noneuropean societies;
- characteristics of social porcesses in noneuropean societies;
  particularities of social structures and social processes in noneuropean societies;
- is able to analize social processes in noneuropean societies;

• študenti preseže evropocentrizem v razumevanju in vrednotenju družbenih institucij in procesov; • študenti so zmožni primerjalne medkulturne analize socialnih institucij in procesov. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • zmožnost primerjalnega razumevanja družbenih pojavov in procesov med evropskimi družbami in med evropskimi in neevropskimi družbami; • zmožnost analize družbe in družbenih pojavov iz zornega kota različnih družb; • preseganje evropocentričnega pristopa v razumevanju družbe in družbenih pojavov; • poznavanje temeljnih znanj o socialnih strukturah, socialnih institucijah in socialnih procesih neevropskih družb; • usposobljenost za analizo družbenih procesov v neevropskih družbah; • zmožnost primerjalnega medkulturnega proučevanja družbenih pojavov in procesov.	• overcomes europocentric view in understanding and evaluating social institutions and processes; • students is able to perform comparative cross-culture analysis of social institutions and processes. Transferable/Key Skills and other attributes: • comparative understanding of social phenomena between european societies and between european and noneuropean societies; • ability to analyse societies and social phenomena from the view point of different societies • overcoming of europocentric approach in understanding societies and social phenomena • knowledge about basic social structures, social institutions and social processes in non-european societies; • ability to analize social processes in non-european societies; • ability to comapre inter-cultural social phenomena and processes.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• razlaga • pogovor • delo z besedilom •	• explanation • discussion • text work •

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • portfolio • seminarska naloga •	**50%** **50%**	Type (examination, oral, coursework, project): - portfolio • Seminal paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

GODINA, Vesna V.. Zablode feminizma : razmisleki o feministični ideologiji. Ljubljana: Beletrina, **2021.** 287 str. ISBN 978-961-284-767-8. [COBISS.SI-ID 81493251]

MARIČ, Mojca, GODINA, Vesna V. Biti priseljenec : kako svojo integracijo vidijo priseljenci v Mariboru?. *Glasnik Slovenskega etnološkega društva*. [Tiskana izd.]. 2024, 64, št. 1, str. 43-56. ISSN 0351-2908. https://cdn.domdesign.com/users/SEDDrustvo/Site/sites/sed-drustvo.si/modules/Domino/Files/sed-ovitek-pomlad-2024-splet.pdf, Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si. [COBISS.SI-ID 203851011]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

11 Historična sociologija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Historična sociologija
Subject Title:	Historical Sociology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Tibor Rutar

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lecture:	Slovensko/ Slovene
Vaje / Tutorial:	Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Jih ni.	None.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
- Neolitska revolucija in vznik prvih človeških civilizacij; nastanek razrednih neenakosti in države. - Prehod iz antike v fevdalizem; temeljne lastnosti in dinamika fevdalizma. - Različne vrste evropskega fevdalizma in njihove implikacije za družbenih razvoj. - Prehod iz fevdalizma v absolutizem. - Srednjeveške vojne. - Lastnosti absolutizma in razlogi za njegov propad. - Mit in resničnost »buržoaznih revolucij« (Anglija 1648, Francija 1789). - Vestfalski sporazum in temelji modernega meddržavnega sistema. - Modernost, več vrst modernosti in sociološko pojmovanje modernosti. - Dolgo 19. stoletje, pozna industrializacija in geopolitične spremembe. - Novi imperializem, strukturni vzroki prve svetovne vojne. - Oktobrska in kitajska revolucija kot poskusa nekapitalistične poti v modernost. - Ideja »posebne poti« (*Sonderweg*) in razlogi za nemško geopolitično agresivnost. - Weimarska Nemčija in vzpon nacizma. - Strukturni vzroki za drugo svetovno vojno.	- The Neolithic revolution and the beginning of first human civilizations; the emergence of class inequalities and states. - The transition from antiquity to feudalism; the fundamental characteristics and dynamics of feudalism. - Different varieties of European feudalism and their implications for social development. - The transition from feudalism to absolutism. - Medieval wars. - The characteristics of absolutism and the causes of its downfall. - The myth and reality of »bourgeois revolutions« (England 1648, France 1789) - The Treaty of Westphalia and the foundations of modern interstate system. - Modernity, multiple modernities and the sociological conception of modernity. - The Long 19th Century, late industrialization and geopolitical shifts. - The New Imperialism and the structural causes of the First World War. - The October and Chinese revolutions. - The notion of »special path« (*Sonderweg*) and the causes of German geopolitical agresiveness.

	- Weimar Germany and the rise of Nazism. - Structural causes of the Second World War.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1) Rutar, T. (2017): Od klasične sociologije k mednarodni historičin sociologiji: izvori in narava modernosti. Ljubljana: FF.
2) Čarni, L. (2012): Obča in historična sociologija. Ljubljana: FF.
3) Dartnell, L. (2020): Izvori. Ljubljana: UMco.
Dodatni viri bodo določeni sproti.

Cilji:

- Seznaniti študente z osnovnimi sociološkimi teoretičnimi stališči, težavami in pojmi, ki zadevajo historično sociologijo.
- Seznaniti študente s pomembnimi zgodovinskimi dejstvi in trendi v antičnem in modernem času.
- Naučiti študente razlikovati med zgodovinskim opisovanjem in razlaganjem družbenih pojavov.
- Seznaniti študente s splošnejšimi družbenimi mehanizmi, ki so oblikovali sodobni svet (kaj je povzročilo prehod v modernost, kako delujejo revolucije in upori, zakaj se dogajajo vojne …).

Objectives:

- To acquaint students with the basic sociological theoretical perspectives, issues and concepts that are tied most directly to historical sociology.
- To acquaint students with various important historical facts and trends from antiquity to contemporary times.
- To acquaint students with the distinction between historical descriptions and sociological explanations of social phenomena.
- To acquaint students with the more general social mechanisms which have shaped the modern world (what caused the transtion to modernity, what triggers revolutions and rebellions, why do we have recurring wars …).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Seznanjen in razume:
  - temeljne značilnosti in dinamike človeške zgodovine,
  - procese, ki jo oblikujejo,
  - probleme in dileme, ki so se pojavili skozi zgodovinski razvoj.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Knows and understands:
  - the fundamental characteristics and dynamics of human history,
  - processes that shape it,
  - problems and dilemmas that surfaced during historical development.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Transferable/Key Skills and other attributes:
• Zmožnost dojemanja sodobnih in antičnih družbenih sprememb, njenih vzorcev in svetovnih trendov. • Zmožen samostojnega sociološkega razmišljanja, tj. v smislu zavzemanja kritičnega stališča do posameznih pogledov ob poznavanju sveta in procesov, ki oblikujejo svet v katerem živijo. • Zmožen historičnosociološke imaginacije, tj. hipoteziranja mehanizmov, ki so odgovorni za velike zgodovinske spremembe in pojave, s katerimi živimo še danes ali ki se bodo še ponovili.	• Ability to comprehend the idea of social change, its pattern and consequences of world trends. • Students are able to think autonomously in a sociological manner, i.e. they are encouraged, with the acquired deepened knowledge about the world that surrounds them, and about processes that shape their lives. • Students develop the capacity for historical-sociological imagination, i.e. they can independently come up with theoretical mechanisms which would explain large historical changes and phenomena that are present to this day or will recur in the future.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Razlaga • Razgovor • Študije primerov • Delo z besedilom	• Explanation • Discussion • Case studies • Text work

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Sprotne naloge	**100**	Type (examination, oral, coursework, project) • Coursework

Reference nosilca / Lecturer's references:

RUTAR, Tibor. Re-examining extreme poverty before and after the transition to capitalism, 1300s–1900s : the issue of definition, periodization, measurement, and causal responsibility. *Revue internationale de sociologie*. 2024, vol. 34, no. 2, str. 300-334, ilustr. ISSN 0390-6701. DOI: 10.1080/03906701.2024.2380314. [COBISS.SI-ID 203740931]
RUTAR, Tibor. The prehistory of violence and war : moving beyond the Hobbes–Rousseau quagmire. Journal of peace research. Jul. 2023, vol. 60, issue 4, str. 720-726. ISSN 0022-3433. DOI: 10.1177/00223433221090112. [COBISS.SI-ID 127747331]

RUTAR, Tibor. Establishing an inverted U-shaped pattern of violence and war from prehistory to modernity : towards an interdisciplinary synthesis. *Theory and society*. 2024, 53, str. 673-699, graf. prikazi. ISSN 0304-2421. DOI: 10.1007/s11186-024-09558-3. [COBISS.SI-ID 196543235]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

12 Sodobna družbena teorija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Sodobna družbena teorija
Subject Title:	Contemporary Social Theory

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Tibor Rutar

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lecture:	Slovensko/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

- Glavne paradigme v sodobni družbeni teoriji (kritični realizem, analitična sociologija, novi materializem – (i) teorija akterja-mreže, (ii) posthumanizem in (iii) »assemblage theory« – in novi pragmatizem) in njihovo pojmovanje analitičnega

Content (Syllabus outline):

- The main paradigms in contemporary social theory (Critical Realism, Analytical Sociology, New Materialism – (i) Actor-Network Theory, (ii) Posthumanism, (iii) Assemblage Theory – and New Pragmatism) and the way they conceptualize the various analytical

problema »akter/struktura«, »mikro/makro«, »opisovanje/razlaganje«, »razlog/vzrok« itd.	problems, e.g. »actor/structure«, »micro/macro«, »description/explanation«, »reason/cause« etc.
- Temeljni razlagalni principi, ki jih te paradigme zagovarjajo (predvsem analitičnost, mehanizmični model razlaganja, strukturni individualizem in norma teorij srednjega dometa).	- The fundamental explanatory principles which are on offer by these paradigms (especially the notion of analyticity, the mechanism-based model of explanation, structural individualism and the idea of middle-range theories).
- Pregled glavnih paradigem v družbeni teoriji 20. stoletja: osredotočenost na njihove odlike in pomanjkljivosti (logični pozitivizem, parsonsovski funkcionalizem, poststrukturalizem in kritična teorija).	- An overview of the main social theory paradigms in the 20th century: focusing primarily on their merits and demerits (Logical Positivism, Post-Structuralism, Parsonian functionalism and Critical Theory).
- Nekaj ključnih smernic za samostojno razvijanje družbene teorije: kako teoretizirati (sploh s pomočjo abdukcije)?	- Some key guidelines for the independent development of social theory: how to theorize (especially by way of abduction)?
- Kriteriji dobre teorije (logična konsistentnost in empirična podkrepljenost prek iskanja empiričnih kovariacij in sledenja vzročnega procesa) prek aktualnih in zanimivih primerov iz prakse.	- Criteria of good social theory (logical consistency and empirical grounding via establishing empirical covariation and process-tracing) as they can be applied on interesting contemporary examples from the field.
- Razlikovanje med esejsko in znanstveno sociologijo; izpostavljanje pogosto spregledanih pomanjkljivosti esejske sociologije (»učinek guruja«, nefalsifikabilnost, ločenost teorije od prakse).	- The distinction between sociology as essay and sociology as science; with emphasis on the demerits of the former (»guru effect«, unfalsifiability, the gap between theory and practice).

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1) Ferligoj, A. in Mrvar, A. (2002) Developments in social science methodology. Ljubljana: FDV
2) Ragin, C. C. in drugi (2007). Družboslovno raziskovaje: enotnost in raznolikost metode. Ljubljana: FDV.
3) Kenneth, A. (2006): Contemporary social and sociological theory. London: Pine Forge Press.
Dodatni viri bodo določeni sproti.

Cilji:	**Objectives:**
- Seznaniti študente z glavnimi mednarodnimi paradigmami, ki uokvirjajo sodobno družbeno teorijo. - Seznaniti študente s temeljnimi razlaganimi principi v sodobni družbeni teoriji. - Naučiti študente, kako samostojno ocenjevati različne vidike sodobne družbene teorije in kako samostojno ustvarjati teorijo. - Opremiti študente z najpomembnejšimi in najpogosteje rabljenimi splošnimi teoretskimi orodji sodobne sociologije.	- Students are acquainted with the main internationally recognized paradigms which frame contemporary social theory. - Students are acquainted with the fundamental explanatory principles in use in contemporary social theory. - Students are thought how to independently rate different aspects of contemporary social theory and how to independently develop new theory. - Students are equipped with the most important and most widely used general theoretical tools in contemporary sociology.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: • Seznanjen in razume: o glavne paradigme v sodobni družbeni teoriji, o temeljne razlagalne principe, ki so v središču sodobne družbene teorije, o probleme in dileme, ki so se pojavljali v nekdaj glavnih paradigmah družbene teorije, o kriterije, s katerimi ocenjujemo različne konkretne primerke družbene teorije, o razliko med esejsko sociologijo in znanstveno sociologijo.	Knowledge and Understanding: • Knows and understands: o the main paradigms in contemporary social theory, o the main explanatory principles which form the core of contemporary social theory, o problems and dilemmas that surfaced within the now-defunct social theory paradigms, o criteria with which various concrete forms of social theory are assessed, o the distinction between sociology as essay and sociology as science.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Transferable/Key Skills and other attributes:
• Zmožnost ustvarjanja nove družbene teorije in idej s pomočjo principov, ki so bili naučeni. • Zmožen samostojnega sociološkega ocenjevanja različnih teorij in predlogov.	• Ability to create new social theories and ideas with the aid of principles which were taught to students. • Students are able to independently assess various theories and theoretical proposals.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
• Razlaga • Razgovor • Študije primerov • Delo z besedilom	• Explanation • Discussion • Case studies • Text work

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Sprotne naloge	**100**	Type (examination, oral, coursework, project) • Coursework

Reference nosilca / Lecturer's references:

RUTAR, Tibor. What is neoliberalism really? : a global analysis of its real-world consequences for development, inequality, and democracy. *Social science information*. 2023, vol. 62, iss. 3, str. 295-322, ilustr. ISSN 0539-0184. DOI: 10.1177/05390184231202950. [COBISS.SI-ID 171742467]RUTAR, Tibor. Free-market institutions and income inequality : did the link persist around the world even in times of falling within-country inequality, 2000–2021?. *International journal of comparative sociology*. 2024, str. 1-22, ilustr. ISSN 1745-2554. https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/00207152241285759, DOI: 10.1177/00207152241285759. [COBISS.SI-ID 214832899]
RUTAR, Tibor. *Capitalism for realists : virtues and vices of the modern economy*. London [i. e.] Abingdon; New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2023. X, 178 str., graf. prikazi. Routledge studies in political sociology. ISBN 978-1-032-30592-9, ISBN 978-1-032-30591-2. DOI: 10.4324/9781003305811. [COBISS.SI-ID 127766275]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

13 Teme iz mladine in deviantnosti

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Teme iz mladine in deviantnosti
Subject Title:	Themes in Youth and Problem Behavior

Študijski program **Study programme**	**Študijska smer** **Study field**	**Letnik** **Year**	**Semester** **Semester**
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja **Lectures**	**Seminar** **Seminar**	**Vaje** **Tutorial**	**Klinične vaje** **work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo** **Individ. work**	**ECTS**
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Andrej Naterer

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture: Slovensko/ Slovene
Vaje / Tutorial: Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Jih ni.

Prerequisits:
None.

Vsebina:
Študent kritično oceni sodobne raziskave in koncepte v zvezi z mladino, razvojem adolescenta, s posebnim poudarkom na deviantnosti mladine oz. problematičnem vedenju (uporaba alkohola, drog, deviantnost in kriminaliteta). Predmet ni pregledni predmet kot tak, saj en sam semester ne omogoča primerne obdelave vseh pomembnih področij različnih ved, ki preučujejo adolescenta in njegov razvoj. Tako predmet ne bo pokrival vseh tem v zvezi z omenjeno problematiko, prav tako ne bo vsako poglavje v priročniku namenjeno obdelavi. Namen predmeta je seznaniti študente s ključnimi dognanji na področju

Content (Syllabus outline):
The purpose of this course is to critically examine recent research and conceptual work on adolescents, adolescent development, with a particular focus on adolescent problem behaviors (alcohol use, drug use, deviance and crime etc.) The course is not an overview course per se as a single semester would not allow adequate treatment of all relevant areas of scholarship that has bearing on adolescents and adolescent development. Thus, the course will not cover all topics relevant to the study of adolescence, nor will each chapter of the assigned Handbook be assigned for reading. The course is designed to familiarize you with key pieces of scholarship on adolescent development,

razvoja adolescenta, vedenja ter vedenjskih motenj. Predstavljeni bodo pogledi različnih disciplin, vključno s študijami družine in človekovega razvoja, psihologijo, javnim zdravstvom, sociologijo in kriminologijo, izmed katerih je vsaka bistveno prispevala k preučevanju mladine v zadnjih desetletjih. Raziskave na tem področju so relativno novejše, kar potrjujejo tudi dejstvo, da je osrednja raziskovalna agencija za preučevanje razvoja adolescenta, »Society for Research on Adolescence (SRA)«, obstaja le dobrih 20 let. Študij bo potekal v obliki »seminarskega dela«, saj se bo določen delež ur namenilo predstavitvam študentov določenega področja, kar bo omogočalo aktivno participacijo v diskusiji. Zato je pomembna prisotnost v razredu, pomembna pa bo tudi študentova individualna priprava, delo in iniciativa. Vsak teden bo eden izmed študentov/študentk vodil diskusijo na temo predpisanega teksta (glej spodaj). Poleg tega bo imel tudi predstavitev (PowerPoint in delovni listi) pred razredom, ki vključuje najmanj 3 novejša empirične raziskave, kot dodatek predpisanim tekstom. Kljub temu da je glavni učni vir novejši (2003), pa raziskovalno polje ni statično, saj se konstantno objavljajo rezultati študij. Študenti bodo tudi razvili kompetenco iskanja aktualnih virov preko knjižničnega in spletnega sistema.	behaviors, and problem behaviors drawing on different disciplines, including human development and family studies, psychology, public health, sociology, and criminology, all of which have greatly contributed to the distinct field of research on adolescents over the past few decades. Research in this area is comparatively recent as evidenced by the fact that the premier research society on adolescent development, the Society for Research on Adolescence (SRA), is only a little over 20 years old. The format of this course will be distinctly “seminar,” in that a portion of the classes will focus on presentations by students which in turn will be used to generate informed discussion. Thus, class participation is exceptionally important, and a large portion of the class will rely on student preparation, work, initiative, and follow-through. Each week, one student(s) will be responsible for leading the discussion of assigned readings for the week (see tentative course timeline below). In addition, “leaders” will be required to make a presentation (using PowerPoint and handouts) to the class that covers the assigned readings and that must also include additional (at least 3), perhaps more recent, empirical work to complement the assigned readings. Though our primary text is recent (2003), the field is not static and additional scholarship continues to be generated on our weekly seminar topics. This requirement will also allow students to develop new or additional competency in completing library research on adolescence.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

G. Adams and M. Berzonsky (2003). Blackwell Handbook of Adolescence. Blackwell Publishing.
Andy Furlong (2009): Handbook of Youth and Young Adulthood. London & New York: Routhledge

Dodatne tedenske naloge (empirični članki, ki dopolnjujejo dodeljena poglavja iz besedila).

Cilji:	**Objectives:**
1. Študentom predstaviti novejše raziskovanje adolescence, ki jo obravnava kot edinstveno razvojno obdobje, s posebnim poudarkom na deviantnem vedenju adolescentov. 2. Razvijati in pospeševati prezentacijske sposobnosti kot tudi sposobnosti informirane diskusije. 3. Vcepiti navade in vrednote informirane diskusije in izmenjave, ki temelji na tako konceptualnih kot empiričnih raziskovanjih ki se osredotoča na adolescente in njihov razvoj	1. To provide graduate students in HDFS an in depth look at current scholarship which focuses on adolescence as a distinct developmental period, with a specific emphasis on adolescent problem behaviors. 2. To develop and facilitate presentational skills as well as informed discussion skills part of the seminar format. 3. To instill the habit and value of informed discussions and exchanges based on both conceptual work as well as empirical investigations that focus on adolescents and adolescent development .

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Poglavitna konceptualna in teoretična dela v zvezi z adolescenco in razvojem adolescenta. Novejše raziskave o razvoju adolescenta. Razvoj prezentacijske kompetence o specifičnih temah, ki se nanašajo na razvoj adolescenta. Uporaba predstavitvenih orodij in sposobnost prezentacije.	Knowledge and Understanding: Major conceptual and theoretical work on adolescence and adolescent development Recent research on adolescent development Development of presentations on specific topics related to adolescent development Use of presentation software and ability to make a presentation.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:	Transferable/Key Skills and other attributes:
Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo sociooloških metod, uporaba IKT v predstavitvah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	The ability to search for information in independent manner, collect information with the use of sociological methods, the use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis, the reflection of processed literature and sources, teamwork cooperation, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, prezentacije, diskusije, tedenska refleksija in tvorjenje vprašanj o tekstih	Lectures, student lead presentations, weekly development of questions on assigned readings

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Raziskovalna naloga	**40%**	Research paper
Pisni izpit (opomba: pisni izpit sestavljen iz treh delov, pri čemer vsak predstavlja eno tretjino pisnega izpita)	**60%**	Written Exam (note: written exam consisting of three parts, each representing one third of the written exam)

Reference nosilca / Lecturer's references:

NATERER, Andrej, LAVRIČ, Miran. Leaving out of necessity or out of ambition? The impact of socio-economic development on factors of youth emigration from countries of South Eastern Europe. International journal of comparative sociology, ISSN 1745-2554, 2022, str. 1-16, ilustr. https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/00207152221126375, doi: 10.1177/00207152221126375. [COBISS.SI-ID 125523971]

LAVRIČ, Miran, NATERER, Andrej. The power of authoritative parenting : a cross-national study of effects of exposure to different parenting styles on life satisfaction. Children and youth services review. September 2020, vol. 116, str. 1-9, ilustr. ISSN 0190-7409.
LAVRIČ, Miran, NATERER, Andrej. Religious polarization among youth in Southeast Europe : the role of secularization and prevailing confession = Religijska polarizacija kod mladih u Jugoistočnoj Evropi : uloga sekularizacije i prevlađujuće konfesionalne pripadnosti. Sociologija : časopis za sociologiju, socijalnu psihologiju i socijalnu antropologiju. 2023.
KLANJŠEK, Rudi, NATERER, Andrej. Zdravje in dobro počutje. V: LAVRIČ, Miran (ur.), et al. Mladina 2020 : položaj mladih v Sloveniji. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani, ***2021****. Str. 195-213, graf. prikazi. ISBN 978-961-286-480-4, ISBN 978-961-7128-02-4*

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

14 Poglavja iz razvoja adolescenta in odraslega v družini

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Poglavja iz razvoja adolescenta in odraslega v družini
Subject Title:	Chapters in Adolescent and Young Adult development

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1./2.**	**1./2./3.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1./2.**	**1./2./3.**

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10	5				165	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Alexander T. Vazsonyi

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:** Slovensko/ Slovene; **Vaje / Tutorial:** Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisits:
Jih ni.	None.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Adolescenca je zavojno obdobje, za katerega so značilne bistvene fiziološke, psihološke, kognitivne in socialne spremembe v primerjavi z drugimi razvojnimi stopnjami tekom posameznikovega življenja. Je obdobje prehodov, individualne priprave na odraslost, obdobje družinskih sprememb, in obdobje tvorjenja in vzdrževanja novih medosebnih odnosov zunaj nuklearne družine. O tej stopnji posameznikovega razvoja kroži veliko število mitov, npr. Stanley Hallova konceptualizaija »Nevihte in stresa«. Cilj tega predmeta je preučiti normativni razvoj adolescenta kot ga občuti posameznik (biološke, kognitivne in družbene spremembe) znotraj različnih razvojnih kontekstov	Adolescence is a developmental period characterized by perhaps the most dramatic physiological, psychological, cognitive, and social changes when compared to other developmental stages across the lifespan. It is a period of transitions, a period of individual preparation for adulthood, a period of family change, and a period of formation and maintenance of new interpersonal relationships external to the "nuclear family." A great number of myths surround this stage of human development; for example, Stanley Hall's conceptualization of the period as one of "Storm and Stress." The aim of this course is to examine normative adolescent development as it occurs for the individual (biological, cognitive, and social changes) across different

/družina, vrstniki, šola, delovno mesto, kultura, itd.). Prav tako bomo obravnavali številne nenormativne procese obnašanja in razvojne procese kot je npr. adolescentna psihopatologija in mladinska delikvenca z namenom bolj razumeti »normalen razvoj«. Zato bomo o adolescenci razpravljali v kontekstu različnih družboslovnih disciplin poleg družinskih študij in študij posameznikovega razvoja, tudi v kontekstu psihologije, sociologije in antropologije. Delo bo potekalo v obliki predavanj, diskusij, filmov in gostujočih govornikov.	developmental contexts (family, peers, school, workplace, and culture). We will also examine a number of non-normative adolescent behaviors and developmental processes such as adolescent psychopathology and juvenile delinquency in order to better understand "normal development." Therefore, we will borrow from a number of other social science disciplines in addition to human development and family studies, including psychology, sociology, and anthropology. The course format will include lectures, discussions, films, and guest speakers.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Santrock, J. W. (2007), *Adolescence* (11th Edition), Boston: McGraw Hill.

Cilji:	**Objectives:**
1. Študent bo razvil temeljno razumevanje zgodovine študij razvoja adolescenta, prav tako bo poznal temeljne teoretične okvire znotraj discipline. 2. Študent bo demonstriral temeljno poznavanje raziskovalne metodologije in statističnih postopkov, ki jih bo apliciral pri študijah posameznikovega razvoja. 3. Študent bo apliciral biološke, sociološke in psihološke koncepte na različne razvoje procese in rezultate razvoja adolescenta. 4. Študent bo prav tako razvil razumevanje sodobnih pogledov in spoznanj, v zvezi z razvojem adolescenta, problematičnega vedenja in življenjskih prehodov. 5. Študent bo prikazal sposobnost učinkovite uporabe knjižničnih baz z iskanjem empiričnih člankov.	1. The student will develop a basic understanding of the history of the study of adolescent development; furthermore, you will be expected to be familiar with major theoretical frameworks in the field. 2. The student will demonstrate a basic understanding of research methodology and statistical procedures as they might apply to the study of human development. 3. The student will be expected to apply biological, sociological, and psychological concepts to different developmental processes and outcomes of adolescent development. 4. The student will also develop an understanding of contemporary issues including but not limited to adolescent development, problem behaviors, and life transitions. 5. Finally, the student will demonstrate the ability to effectively utilize library resources by obtaining empirical articles.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Znanje in razumevanje razvoja adolescenta, razumevanje pomena raznolikih kontekstov (družina, vrtniki, šola, itd.) Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo sociooloških metod, uporaba IKT v predstavitvah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.	Knowledge and Understanding: Knowledge and understanding of adolescent development, with a consideration of multiple contexts (ie, family, peers, schools etc.). Transferable/Key Skills and other attributes: The ability to search for information in independent manner, collect information with the use of sociological methods, the use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis, the reflection of processed literature and sources, teamwork cooperation, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Predavanja, individualna pisno-raziskovalno delo, raziskovalni projekti	Lectures, individual writing assignments, research paper assignment

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Raziskovalna naloga	**40%**	Research Paper
Pisni izpit (opomba: pisni izpit sestavljen iz treh delov, pri čemer vsak predstavlja eno tretjino pisnega izpita)	**60%**	Written Exam (note: written exam consisting of three parts, each representing one third of the written exam)

Reference nosilca / Lecturer's references:

Tehrani, H. D., Yamini, S. & Vazsonyi, A. T., Feb 2025, The links between parenting, self-esteem, and depressive symptoms: a meta-analysis. In: Journal of Adolescence. 97, 2, p. 315-332 18 p.

Vazsonyi, A. T., Javakhishvili, M., Lobo-Dos-Santos, T. A., Özdemir, Y. & Sağkal, A. S., Jul 2024, Developmental changes in school burnout: The importance of sleep and problematic Internet use In: Journal of Adolescence. 96, 5, p. 1091-1101 11 p.

Krasniqi, E., Liu, D., Blatny, M. & Vazsonyi, A. T., 2024, (Accepted/In press). Does pubertal status potentiate the developmental links between maternal parenting and internalizing problems? European Journal of Developmental Psychology.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

15 Znanstvenoraziskovalne metode

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Znanstvenoraziskovalne metode
Subject Title:	Scientific Research methods

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**1.**	**1.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**1.**	**1.**

Vrsta predmeta / Course type	obvezen/obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
10					80	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Dr. Miran Lavrič

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lecture:**	Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenski /Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites:**
Ni pogojev.	None.

Vsebina:

- Pojem epistemologije in metodologije; znanstvena strategija, logika raziskovanja in proučevanja; pojem znanstvene metode; razmerje med teorijo in empirijo; osnovne metodološke orientacije v družboslovju: pozitivizem in historizem, vrednotno nevtralna in kritična orientacija; veljavnost in zanesljivost spoznanja.
- Etični problemi družboslovnega raziskovanja.
- Metode zbiranja podatkov v družboslovju: anketa, intervju, opazovanje, analiza vsebine, eksperiment, analiza sekundarnih virov.
- Specifične metode v sociologiji: primerjalna, vzročna, funkcionalna metoda, genetična in zgodovinska razlaga in metoda; tipološka metoda.
- Raziskovanje javnega mnenja: Predmet in cilj mnenjskih raziskav; stališča in vrednote kot predmet raziskovanja.

Content (Syllabus outline):

- Notion of epistemology and methodology; scientific strategy; notion of scientific method; relationship between theory and empirics; fundamental methodological orientations in sociology: positivism and historism, value neutral and critical orientation; validity and reliability of knowledge.
- Ethical problems of social scientific research.
- Methods of data collection: survey, inteview, observation, content analysis, non.intrusive research.
- Specific methods in sociology: comparative, causal, functional, genetic and historical explanation and method; typological method.
- Reseserch of public opinion and social inequality: The subject and aim of public opinion polls; attitudes and values as a field of research.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Babbie, E. (2007): The Basics of Social Research. New York: Wadsworth Publishing.
2. Clark, T., Foster, L., Sloan, L. and Bryman, A. (2021). Bryman‘s Social Research Methods (6th edition). Oxford: Oxford University Press.
3. Mali, F. (2006): Epistemologija družbenih ved, Fakulteta za družbene vede.
4. Miller, D. & Salkind, N. (2002): Handbook of Research Design and Social Measurement, Sage, London.
5. Neuman, W. Lawrence (2005): Social research Methods: Qualitative and quantitative approaches. Allyn and Bacon, London, Toronto, Sydney, Tokyo, Singapore.

Cilji:

Poglobljeno seznaniti študente s posebnostjo družboslovnega znanstvenega spoznanja, s sociološkim raziskovanjem, z osnovnimi tehnikami sociološkega raziskovanja kvantitativnega in kvalitativnega značaja.

Objectives:

To acquaint students with peculiarity of social scientific cognition, with basic techniques of sociological research of a quantitative and qualitative nature.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent/ka pozna in razume značaj znanstvene metodologije in znanstvenega raziskovanja družbenih pojavov.
- Pozna in razume vse ključne tehnike družboslovnega raziskovanja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost dojemanja pomena metodične analize družbenega življenja
- Zmožnost izvajanja kvantitativnih in kvalitativnih raziskav in analiz družbenih pojavov

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student knows and understands the nature of scientific methodology and procedure of scientific research of social phenomena.
- Student knows and understands all the key techniques of social research.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to comprehend methodical analysis of social life
- Ability to implement different quantitative and qualitative research and analyses of social phenomena

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
• Razlaga • Razgovor • Demonstracija • Individualno delo	• Explanation • Discussion • Demonstration • Individual work

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt).		Type (examination, oral, coursework, project):
• Raziskovalna naloga	**50%**	• Research paper
• Pisni izpit	**50%**	• Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. LAVRIČ, Miran, RUTAR, Tibor. Vrednote, zanimanja in stališča mladih. V: LAVRIČ, Miran (ur.), et al. Mladina 2020 : položaj mladih v Sloveniji. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. 2021, str. 347-391, graf. prikazi. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/575, doi: 10.18690/978-961-286-475-0. [COBISS.SI-ID 66370307]
2. NATERER, Andrej, LAVRIČ, Miran. Leaving out of necessity or out of ambition? The impact of socio-economic development on factors of youth emigration from countries of South Eastern Europe. *International journal of comparative sociology*. 2023, vol. 64, iss. 3, str. 300-315, ilustr. ISSN 1745-2554. https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/00207152221126375, DOI: 10.1177/00207152221126375. [COBISS.SI-ID 125523971]
3. NATERER, Andrej, LAVRIČ, Miran. The impact of targeted interventions on political empowerment and gender stereotypes among young women and high school students in Slovenia. V: KOŠIR, Suzana (ur.). *Empowering women's political participation : historical contexts, contemporary trends and challenges*. Bangkok; Celje; Lublin; Malta: ToKnowPress, 2024. Str. 133-158, graf. prikazi. ISBN 978-83-65020-51-2. [COBISS.SI-ID 208726019]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

16 Individualno raziskovalno delo I

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Individualno raziskovalno delo I
Course title:	Individual reserach work I

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1.	1
Sociology – 3rd degree	Sociology	1.	1

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10				**440**	**15**

Nosilec predmeta / Lecturer: Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Jih ni.	None.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Študent v sodelovanju z delovnim mentorjem opredeli širše področje možne teme svoje doktorske disertacije. Razišče, kateroznanstveno in strokovno literaturo bo lahko uporabil pri svoji raziskavi, opredeli raziskovalno metodologijo in prepozna raziskovalne probleme. Izdela kratki delovni osnutek lastne dispozicije.	In collaboration with working mentor student determines a provisional outline of his/her PhD dissertation theme. By doing so he/she researches a scientific and professional literature he/she will be using in his /her research, determines research methodology and recognizes research problems. He/she elaborates a short working draft for his/her Ph.D.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Temeljni cilj oziroma rezultat: Študent izdela kratki delovni osnutek za svojo doktorsko disertacijo (približno 1500-2000 besed) Kompetence: Študent se nauči pripraviti kratki delovni osnutek dispozicije, v kateri opredeli okvir možne teme in namen svoje disertacije ter določi temeljne raziskovalne probleme in metode. Poišče potencialno znanstveno in strokovno literaturo za svojo disertacijo. Študent se nauči oblikovati raziskovalna vprašanja in zna izbrati raziskovalne metode za svojo disertacijo. Razume osnovna načela raziskovanja (ve, kako upoštevati stanje raziskav, kako uporabljati relevantno literaturo ipd.).	Main objective, i.e. result: The student prepares a short working draft for his/her doctoral dissertation (approximately 1500-2000 words). Cometences: Student learns how to prepare a short proposal for his/her disposition in which he/she defines the broader field and purpose of his/her dissertation, determines research methods and planed research problems. He/she finds basic scientific and professional ~~technical~~ literature for his/her research. Student learns how to define and elaborate research problem and knows how to select research methods by which he/she can research his/her thesis. He/she understands basic research principles (knows how to consider state of the researches, how to use relevant literature, etc.).

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent zna: - pripraviti kratki delovni osnutek za svojo doktorsko disertacijo - zna poiskati, definirati in elaborirati raziskovalni problem - zna planirati temeljne raziskovalne metode in- - zna poiskati temeljno znanstveno in strokovno literaturo za raziskovalni problem. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - znanje za pripravo delovnega osnutka raziskave - znanje poiskati raziskovalni problem - znanje definirati raziskovalni problem - znanje elaborirati raziskovalni problem - znanje, kako izbrati ustrezne raziskovalne metode	Knowledge and understanding: The student is able to: - prepare a short working draft for his/her doctoral dissertation - know how to find, define and elaborate a research problem - know how to plan basic research methods and- - know how to find basic scientific and professional literature for a research problem. Transferable/Key Skills and other attributes: - knowledge how to prepare a working draft of a research project - knowledge how to find a research problem - knowledge how to define a research problem - knowledge how to elaborate a research problem - knowledge how to choose appropriate research methods

- znanje, kako poiskati temeljno znanstveno in strokovno literaturo za konkretni raziskovalni problem.	- knowledge how to find basic scientific and professional literature for a specific research problem.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Samostojno delo študenta. Individualno raziskovalno delo. Razgovor.	independent student's work. Discussion, individual research work,

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) individualno raziskovalno delo	**100 %**	Type (examination, oral, coursework, project): individual research work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

17 Individualno raziskovalno delo II

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Individualno raziskovalno delo II
Course title:	Individual Reserach Work II

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	1	2.
Sociology – 3rd degree	Sociology	1	2

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10				**710**	**24**

Nosilec predmeta / Lecturer: Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenski/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Študent v sodelovanju z delovnim mentorjem izdela prvo točko formalne prijave doktorske teze (opredelitev problema). Pri tem preveri stanje raziskav na področju, ki ga zanima.	In collaboration with working mentor student prepers the first part of fomal disposition of his/her dissertation (definition of the research problem). By doing so he/she checks “state-of-research” in the field of his/her interest.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Temeljni cilj:
Študent izdela prvo točko formalne prijave doktorske disertacije »1.Opredelitev problema« (obvezno s sklici na relevantno znanstvenoraziskovalni literaturo).

Kompetence:
Študent zna opredeliti raziskovalni problem in izvesti “state of research” za konkretni raziskovalni problem svoje doktorske disertacije.

Objectives and competences:

Main objective, i.e. result:
The student develops the first part of the formal application for the doctoral dissertation "1. Definition of the research problem" (mandatory with references to relevant scientific research literature)

Competences:
Student know how to define~~s~~ a research problem and how to check “state of research” for concrete research problem of his/her Ph.D. dissertation.

.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent zna:
- najti, opredeliti in elaborirati raziskovalni problem svoje disertacije
- zna ugotoviti trenutno stanje znanja oz. raziskav (t.i. »state-of-the-art«) za problem svoje disertacije
- zna poiskati najbolj relevantno znanstveno in strokovno literaturo za svojo doktorsko disertacijo
- zna se nanjo sklicevati v formalnem predlogu svoje doktorske disertacije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
- znanje, kako najti, opredeliti in elaborirati raziskovalni problem
- znanje, kako ugotoviti trenutno stanje znanja oz. raziskav (t.i. »state-of-the-art«) zakonkretni raziskovalni problem
- znanje, kako poiskati najbolj relevantno znanstveno in strokovno literaturo za konkretni raziskovalni problem
- zna se sklicevati na znanstveno in strokovno literaturo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
Student knows:
- how to find, define and elaborate a research problem for his/her Ph.D. dissertation
- how to analyse the current state of knowledge or/and research (the “state-of-the-art”) for the problem of his/her research
- how to find relevant scientific and professional literature for his/her dissertation
- how to use it as references in his/her formal proposal for his/her Ph.D. dissertation.

Transferable/Key Skills and other attributes:
- knowledge of how to find, define and elaborate a research problem
- knowledge of how to determine the current state of research (the so-called "state-of-the-art") for a specific research problem
- knowledge of how to find the most relevant scientific and professional literature for a specific research problem
- ability to refer to scientific and professional literature.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
samostojno delo študenta. Razgovor Individualno raziskovalno delo	independent student's work. Discussion, individual research work,

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): individualno raziskovalno delo	**100%**	Type (examination, oral, coursework, project): individual research work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

18 Individualno raziskovalno delo III

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Individualno raziskovalno delo III
Course title:	Individual Reserach Work III

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	2.	3
Sociology – 3rd degree	Sociology	2nd	3

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. Delo Individ. Work	ECTS
	10				**710**	**24**

Nosilec predmeta / Lecturer: Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenski/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Študent v sodelovanju z delovnim mentorjem pripravi cilje doktorsjke disrtacije /tezo doktorske disertacije, pričakovane izvirne znanstvene prispevke, predpostavke in morebitne omenjitve in predvidene metode raziskovanja formalne prijave teme doktorske disrtacije. Na podlagi preverjenega stanja raziskav na področju, ki ga zanima, ter predstavljenih lastnih tez razdela možne argumente za in proti, opredeli raziskovalno metodologijo in pokaže možne rezultate predlagane disertacije.	In collaboration with working mentor a student prepares objectives of the doctoral dissertation / The thesis of the doctoral dissertation, expected original scientific contributiuons , assumptions and potential limitations intended research methods of the formal proposal for his/her Ph.D. dissertation. On the basis of checked researches in the field of interest and his/her research thesis students prepares arguments for and against the thesis, determines research methodology and predicts possible outcomes of the proposed dissertation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Študent razdela cilje, teze in pričakovane izvirne znanstvene prispevke lastne doktorske disertacije, pozna predpostavke in omejitve svojega doktorata ter izbere predvidene metode raziskovanja za lastno doktorsko disertacijo. Temeljni študijski rezultati: Študent razdela: - točko 2 formalne prijave teme doktiorske disertacije (2. Cilji doktorsjke disrtacije ; 2.1 Teza doktorske disertacije, 2.2 Pričakovani izvirni znanstveni prispevki), - točko 3 formalne prijave teme doktiorske disertacije (3. Predpostavke in morebitne omenjitve in - točko 4 formalne prijave teme doktiorske disertacije (4. Predvidene metode raziskovanja).	**Cilji in kompetence:**	Student elaborates objectives, thesis and expected original scientific contributions of his/her Ph.D. dissertation, he/she is aware of assumptions and potential limitations of his/her dissertation and he/she selects intended research methods for his/her Ph.D. dissertation. Main objectives, i.e. results: Student elaborates: - the part two of the formal proposal for his/her Ph.D. dissertation. (2.Objectives of the doctoral dissertation ;2.1 The thesis of the doctoral dissertation, 2.2 Expected original scientific contributiuons/), - the part three of the formal proposal for his/her Ph.D. dissertation (3. Assumptions and potential limitations) and - - the part four (4. Intended research methods) of the formal proposal for his/her Ph.D. dissertation.

Znanje in razumevanje: Študent zna: - opredeliti cilje svoje disertacije - razdelati teze svoje disertacije - predpostaviti originalni znanstveni prispevek svoje disertacije	Knowledge and understanding: A strudent knows: - how to define the goals of his/her dissertation - how to elaborate the theses of their dissertation - to assume the original scientific contribution of their dissertation

- elaboritrati predpostavke svoje disertacije - elaborirati omejitve svoje disertacije - zna izbrati in predstaviti raziskovalne metode za svojo disertacijo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - znanje, kako opredeliti cilje raziskave - znanje, kako oblikovati teze raziskave - znanje, kako predspostaviti originalne znanstvene prispevke raziskave - znanje, kako ozavestiti predposavke raziskave - znanje, kako ozavestiti omejitve raziskave - znanje, kako izbrati raziskovalne metode za konkretno raziskavo.	- to elaborate the assumptions of their dissertation - to elaborate the limitations of their dissertation - how to select and present research methods for their dissertation. Transferable/Key Skills and other attributes: - knowledge of how to define research objectives - knowledge of how to formulate research theses - knowledge of how to presuppose original scientific research contributions - knowledge of how to become aware of research assumptions - knowledge of how to become aware of research limitations - knowledge of how to choose research methods for concrete research.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
samostojno delo študenta. Razgovor Individualno raziskovalno delo	independent student's work. Discussion, individual research work,

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) individualno raziskovalno delo	**100%**	Type (examination, oral, coursework, project): Individual research work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

19 Individualno raziskovalno delo IV

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Individualno raziskovalno delo IV
Course title:	Individual Reserach Work IV

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	2	4
Sociology – 3rd degree	Sociology	2	4

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10				**890**	**30**

Nosilec predmeta / Lecturer: Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenski/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	/

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

Študent v sodelovanju z delovnim mentorjem nadaljuje z delom na formalni prijavi teme svoje doktorske disertacije. (predvidena poglavja in podpoglavja, osnovno literaturoinAnalizo izvirnosti teme /utemeljitev izvirnosti teme, informacijo o opravljenih poizvedbah/ formalne prijave teme doktorske. disertacije.

Content (Syllabus outline):

In collaboration with a working mentor a student prolongs with work on a formal application for his/her PhD dissertation theme (intended chapters and subchapters, basic literature analysis of the originality of the topic /Justification of the originality of the topic,

	information on the inquiries madeof a formal proposal for his/her Ph.D. dissertation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Temeljni cilj:
Študent razdela:

- Predvidena poglavja in podpoglavja formalne prijave teme doktorske. disertacije,
- osnovno literaturo formalne prijave teme doktorske disertacije in
- analizo in utemeljitev izvirnosti ter informacijo o opravljenih poizvedbah formalne prijave teme doktorske. disertacije.

Študent posebej izpostavi tista poglavja in podpoglavja, v katerih bodo predstavljena nova znanstvenoraziskovalna dognanja. Pripravi seznam osnovne literature za svojo doktorsko disertacijo in upošteva, da so na ta seznam uvrščeni le viri, na katere se sklicuje v poglavjih dispozicije dispozicije). Izvede analizo izvirnosti teme lastne disertacije in to tako, da utemelji izvirnost teme in da predstavi informacijo o opravljenih poizvedbah (v bazah doktorskih disertacij, v bazah primarnih in sekundarnih znanstvenih objav).
S tem je izdelava formalne prijave teme doktorske disertacije končana.

Objectives and competences:

Main objectives, i.e. results:
Student elaborates:

- on the intended chapters and subchapters)
- the basic literature,
- and the analysis and justification of the originality of the topic, alongside the information on the inquiries made, of the formal application of his/her dissertation.

The student highlights those chapters and subchapters in which new scientific research findings will be presented.
He/she prepares a list of basic literature for his/her doctoral dissertation and takes into account that only sources referred to in the chapters of the dissertation proposal are included in this list. He/she conducts an analysis of the originality of the topic of his/her dissertation by justifying the originality of the topic and by presenting information from databases of scientific publications.

These steps ends student’s work on formal application for his/her dissertation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent zna:

- opredeliti poglavja in podpoglavja disertacije
- oblikovati seznam relevantne literature za disertacijo
- zna analizirati izvirnost teme disertacije
- zna utemeljiti izvirnost teme disertacije
- zna pridobiti informacije o izvirnosti teme disertacije v ustreznih podatkovnih bazah,
- zna iz prodbljenih informacij iz podatkovnih baz utemeljiti izvirnost lastne diseretacije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
- znanje o oblikovanju poglavij in podpoglavij v daljšem znanstvenem tekstu (npr. znanstveni monografiji)
- znanje o tem, kako oblikovati relevatnen seznam virov in literature za znanstveni tekst
- znanje, kako preveriti izvirnost teme konkretne raziskave

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
A student:
- knows how to define the chapters and subchapters of the dissertation
- knows how to create a list of relevant literature for the dissertation
- knows how to analyze the originality of the dissertation topi
- knows how to justify the originality of the dissertation topic
- knows how to obtain information about the originality of the dissertation topic in appropriate databases
- knows how to justify the originality of his/her dissertation from the information obtained from the databases.

Transferable/Key Skills and other attributes:
- knowledge of how to structure chapters and subchapters in a longer scientific text (e.g. scientific monographs)
- knowledge of how to prepare a relevant list of sources and literature for a scientific text
- knowledge of how to check the originality of a research topic for concrete research

- znanje, kako utemeljiti izvirnost teme določene raziskave - znanje, kako pridobiti informacije o izvirnosti teme konkretne raziskave v ustreznih podatkovnih bazah - znanje, kako iz prodbljenih informacij iz podatkovnih baz utemeljiti izvirnost konkretne raziskave.	- knowledge of how to justify the originality of a research topic for concrete research - knowledge of how to obtain information about the originality of a research topic in appropriate databases - knowledge of how to justify the originality of a specific research from the information obtained from databases.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
samostojno delo študenta. Razgovor Individualno raziskovalno delo	independent student's work. Discussion, individual research work,

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) individualno raziskovalno delo	**100%**	Type (examination, oral, coursework, project): individual research work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

20 Individualno raziskovalno delo V

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Individualno raziskovalno delo V
Course title:	Individual Reserach Work V

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	3	5
Sociology – 3rd degree	Sociology	3	5

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10				**800**	**27**

Nosilec predmeta / Lecturer: Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	/

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Študent v sodelovanju z delovnim mentorjem odda ~~pripravi~~ prijavo temo svoje doktorske disertacije in po odobritvi začne s pisanjem disertacije.	The student, in collaboration with his/her working mentor, submits the application of his/her dissertation. After the approval of the application of his/her Ph.D. the student start to write his/her dissertation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Temekljni cilj: - dokončana dispozicija doktorske disertacije - dispozicija doktiorske disertacije je oddana v postoipek odobritve	The main goal: -application for student's Ph.D. is completed - application for student's Ph.D. is submitted for approval

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: - študent zna izdelati prijavo doktorske disertacije - -študent pozna termeljna načela znanstvenega dela: zna upoštevati doseženo stanje raziskav, zna študirati znanstveno literature; zna opredeliti argumente za in proti konkretnim tezam, ki so del disertacije - študent zna izdelati predlog raziskave za najbolj zapletene znanstvene problemena področju sociologije in družboslovlja Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - znanje o plkaqniranju in izvedbi kompleksnih postopkov za prijavo raziskovalnega dela - znanje o izdelavi kompleksnih raziskovalnih projektiv na področju sociologije in družboslovja	Knowledge and understanding: - the student knows how to prepare a doctoral dissertation application - the student knows the basic principles of scientific work: he/she knows how to take into account the achieved state of research, he/she knows how to study scientific literature; he/she knows how to define arguments for and against specific theses that are part of the dissertation - the student knows how to prepare a research proposal for the most complex scientific problems in the field of sociology and social sciences Transferable/Key Skills and other attributes: - knowledge of planning and carrying out complex procedures for applying for research work - knowledge of developing complex research projects in the field of sociology and social sciences

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
samostojno delo študenta. Razgovor Individualno raziskovalno delo	independent student's work. Discussion, individual research work,

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) ~~Formalna prijava dispozicije, ustna prezentacija dosedanjih rezultatov dela na disertaciji.~~ individualno raziskovalno delo	**100%**	Type (examination, oral, coursework, project): ~~Formal application of the Disposition and oral presentation of the present status in the working process on dissertation.~~ Individual research work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

21 Individualno raziskovalno delo VI

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Individualno raziskovalno delo VI
Course title:	Individual Reserach Work VI

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	3	6
Sociology – 3rd degree	Sociology	3	6

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10				**890**	**30**

Nosilec predmeta / Lecturer: Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	/

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

Študent v sodelovanju z mentorjem njegove/njene doktorske diusertacije začne z delom na doktorski disertaciji.

Content (Syllabus outline):

The student, in collaboration with his/her doctoral dissertation mentor/supervisor, begins work on his/her doctoral dissertation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta. Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Študent/študentka nadaljuje s konkretnim raziskovalnim delom za svojo disertacijo. Študira temeljno literaturo za doktorat ter pripravi empirično raziskovao (če je ta del disertacije.)	Student continues with concrete research work for his/her dissertation. He/she studies basic literature for his/her dissertation and prepares empirical research (if empirical research is part of his/her dissertation).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent/ka zna: - uporabljati temeljna načela raziskovanja (upošteva doseženo stanje raziskav, zna študirati znanstveno literaturo, zna opredeliti argumente za in proti konkretnim tezam itd.) v svojem konkretnem raziskovalnem delu - zna pripraviti empirično raziskavo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - znanje o uporabi temeljnih načel raziskovanja v lastnem razoskocvaklnem delu - znanje o planiranju in pripravi empirične raziskave	Knowledge and understanding: A student knows: - how to apply the fundamental principles of research (how to take into account the state of research, how to study scientific literature, how to define arguments for and against specific research theses, etc.) in his/her concrete research work - how to prepare empirical research. Transferable/Key Skills and other attributes: - knowledge for application of fundamental research principles in his/her own research work - knowledge of planning and preparing empirical research

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
samostojno delo študenta. Razgovor Individualno raziskovalno delo	independent student's work. Discussion, individual research work,

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) ~~Formalna prijava dispozicije, ustna prezentacija dosedanjih rezultatov dela na disertaciji.~~ individualno raziskovalno delo	**100%**	Type (examination, oral, coursework, project): ~~Formal application of the Disposition and oral presentation of the present status in the working process on dissertation.~~ individual research work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

22 Individualno raziskovalno delo VII

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Individualno raziskovalno delo VII
Course title:	Individual Reserach Work VII

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	4	7
Sociology – 3rd degree	Sociology	4	7

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10				**890**	**30**

Nosilec predmeta / Lecturer: Delovni mentor/ Working mentor

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenski/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	/

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisits:

None.

Vsebina:

Študent skupaj z mentorjem svojega doktorata nadaljuje z raziuskovalnim delom na svoji doktorski disertaciji (študira literature za svojo disertacijo, začne z izvedbo empirične raziskave, če je ta del disertacije itd.)

Content (Syllabus outline):

The student, together with his/her doctoral mentor/ i.e. supervisor, continues with the research work on his/her doctoral dissertation (studying the literature for his/her dissertation, starting to conduct empirical research if this is part of his/her dissertation, etc.)

Temeljni literatura in viri / Readings:

Literatura bo določena individualno, upoštevajoč raziskovalni interes posameznega študenta.
Literature will be assigned later, taking into account particular student's research interest.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Študent/študentka nadaljuje s konkretnim raziskovalnim delom za svojo disertacijo. Študira temeljno literature za doktorat in izvede empirično raziskovo (če je ta del disertacije.)	Student continues with concrete research work of his/her dissertation. He studies basic literature for his/her dissertation and executes empirical research (if empirical research is a part of his/her dissertation).

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent zna: - izbrati ustrezno znanstveno in strokovno literaturo za svojo disertacijo - študirati izbrano znanstveno in strokovno literaturo za potrebe svoje disertacije - na osnovi preštudirane literature zna oblikovati dele znanstvenega teksta lastne disertacije - zna izvesti empirično raziskavo Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - znanje o uporabi znanstvene in strokovne literature za študij konkretnega raziskovalnega problema - znanje o pisanju znanstvenega teksta - znanje o izvajanju empirične raziskave	Knowledge and understanding: The student is able to: - select appropriate scientific and professional literature for his/her dissertation - study selected scientific and professional literature for the needs of his/her dissertation - based on the studied literature, he/she is able to form parts of the scientific text of his/her own dissertation - he/she is able to conduct empirical research Transferable/Key Skills and other attributes: - knowledge of using scientific and professional literature to study a specific research problem - knowledge of writing a scientific text - knowledge of conducting empirical research

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
samostojno delo študenta. Razgovor Individualno raziskovalno delo	independent student's work. Discussion, individual research work,

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) ~~Formalna prijava dispozicije, ustna prezentacija dosedanjih rezultatov dela na disertaciji.~~ individualno raziskovalno delo	**100%**	Type (examination, oral, coursework, project): ~~Formal application of the Disposition and oral presentation of the present status in the working process on dissertation.~~ individual research work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.

23 Prenosljiva znanja

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**23.1.1 Prenosljiva znanja**
Course title:	**23.1.2 Transferable knowledge**

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
SOCIOLOGIJA 3. stopnja (3. stopnja)	/	3.	5.
Slovene Language Studies (3rd cycle)	/	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni / obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija Other study forms	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10				80	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Dr. Vesna Godina Vuk

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Ni opredeljeno.
	Vaje / Tutorial:	Not defined.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites:**
Ni pogojev.	None.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Študent opravi obveznosti z udeležbo na različnih aktivnostih (aktualnih delavnicah, tečajih, seminarjih, poletnih šolah, izobraževanjih ipd.), ki jih izvaja Univerza v Mariboru ali druge priznane domače ali tuje institucije. Aktivnosti lahko zajemajo **naslednja tematska področja**: **a) veščine in znanja na strokovno-znanstvenem področju** (npr. aktivna udeležba na tečajih, seminarjih, delavnicah ali izobraževanjih s področja strokovno-znanstvene dejavnosti, npr. uporabe novih metod in orodij, strokovnega tujega jezika ipd.) **b) pedagoško-didaktične dejavnosti** (npr. predavanja na tuji ali domači univerzi, mentorstva študentom, dijakom in učencem pri raziskovalnih nalogah, organizacija in izvedba strokovnih ali pedagoških delavnic, taborov, seminarjev ipd.) **c) splošne veščine in znanja** (npr. aktivna udeležba na delavnicah, seminarjih, izobraževanjih, tečajih s področja komunikacije in retorike, IKT, administracije, etike, prijave in pisanja projektov, zakonodaje ipd.) **č) veščine s področja prenosa znanja iz/v gospodarstvo** (npr. aktivna udeležba na delavnicah, seminarjih, izobraževanjih, tečajih iz podjetništva, o zaščiti intelektualne lastnine, inovacijah, virih financiranja, sodobnih tehnologijah, prenosu znanj v prakso, poslovnem načrtovanju, raziskavah tržišč ipd.) **d) delo z viri** (npr. uporaba spletnih podatkovnih baz, programska orodja za citiranje in urejanje referenc ipd.) **e) postopki objave znanstvenega prispevka** (izbira revije, postopki oddaje rokopisa, komunikacija z urednikom in recenzenti). Posamezna aktivnost se ovrednoti z najmanj 0,5 ECTS. Aktivnosti, ki so daljše in zahtevajo več samostojnega dela študenta, se lahko ovrednotijo z večjim številom ECTS, vendar posamezno ne več kot z 1 ECTS. Študent mora pred udeležbo na posamezni aktivnosti	Student fulfils the obligations at the subject by active participation at different activities (e.g. workshops, courses, seminars, summer schools, training etc.) conducted by University of Maribor or other renown domestic or foreign institution. Activities can be chosen from following topics: a) **skills and knowledge in the area of scientific expertise** (active participation at workshops, courses, seminars or training in the field of scientific expertise (e.g. application of novel methods and tools, professional foreign language etc.) b) **pedagogical and didactical activities** (e.g. lectures at domestic or foreign university, mentorship for students and pupils at research projects, organisation and implementation of professional or pedagogical workshops, summer camps, seminars etc.) c) **general skills and knowledge** (active participation at workshops, courses, seminars or training in the field of communication and rhetoric, ICT, ethics, project applications and administration, regulations and legislations etc.) d) **skills of knowledge transfer into/from economy** (active participation at workshops, courses, seminars or training on the protection of intellectual property, business, innovation, funding sources, modern technologies, transfer of knowledge into practice, business planning, market research etc.) e) **handling references** (online databases, software tools for citation and managing references) f) **procedures for publication of scientific paper** (journal selection, manuscript submission procedures, communication with editors and reviewers). Each activity is assessed with at least 0,5 ECTS. Activity that demands more individual work from students can be assessed with larger value of ECTS but not more than with 1 ECTS. Before attending the activity student has to inform the

mentorju in vodji študijskega programa predložiti vsebino in obseg aktivnosti in pridobiti njuno pisno soglasje. Ovrednotenje posamezne aktivnosti z ECTS opravita mentor in vodja študijskega programa.	mentor and the leader of the study programme about the activity and the program of work and get their written consensus. The mentor and the leader of the study programme decide on the appropriateness of the selection and upon approval it will assess the activity with ECTS.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ni predpisana. / Not defined.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Cilj predmeta je študente usposobiti aktivno uporabljati prenosljiva znanja in jih opremiti s kompetencami za sledenje razvojnih trendov stroke ter razširiti njihova metodološka znanja za reševanje in implementacijo zahtevnih tehničnih, tehnoloških, organizacijskih in razvojnih nalog ter projektov. Tukaj gre večinoma za znanja, veščine in kompetence, ki jih ni moč usvojiti pri klasičnem izobraževanju znotraj uveljavljenega kurikuluma strokovnega področja, za katerega se kandidat izobražuje, saj so vezane na aktualne razmere in trende, ki se hitro spreminjajo.	The aim of this course is to train students for actively use transferable skills and to equip them with the competencies for tracking the development trends of the profession and to expand their methodological knowledge for solving and implementation of complex technical, technological, organizational and developmental tasks and projects. These are mostly knowledge, skills and competences within the established area of expertise that cannot be gained during the standard curriculum, since they are tied to the current situation and trends, which are rapidly changing.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent usvoji izbrana (odvisno od izbire aktivnosti) prenosljiva znanja in veščine na področjih: a) uporabe in aplikacije novih eksperimentalnih, teoretičnih in računalniških metod in orodij, strokovnega tujega jezika idr., b) pedagoško-didaktične dejavnosti, mentorstva, organizacije, c) predstavitve in objave rezultatov raziskav v obliki znanstvenih objav, č) dela s programskimi orodji za urejanje bibliografij in referenc ter citiranje, d) komunikacije, IKT, administracije projektov, etike, zakonodaje, intelektualne lastnine, inovacij, virov financiranja, sodobnih tehnologij idr., e) prenosa znanj v prakso, poslovnega načrtovanja, raziskav tržišč ipd. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Pridobljeno znanje (ne)posredno uporabi pri nastajanju disertacijske naloge.	Knowledge and understanding: Student gains selected (depending on the choice of activity) transferable knowledge and skills in the areas of: a) the use and application of novel experimental, theoretical and computational methods and tools, professional foreign language, b) didactic activities, mentoring, organization, c) presentation and publishing of research results in the form of scientific papers, d) using software for editing and managing bibliographies, citations and references etc., e) communication, ICT, project administration, ethics, legislation etc.; intellectual property, innovation, financial resources, modern technologies, f) transfer of knowledge into practice, business planning, market research, etc. Transferable/Key Skills and other attributes: (In)direct use of gained knowledge when writing the dissertation.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Samostojno delo študenta in druge oblike študija, ki lahko zajemajo tudi aktivno udeležbo na konferencah, seminarjih, delavnicah, poletnih šolah, tečajih ipd., samostojno izvedbo mentorstev, organizacijske aktivnosti, predavanja, predstavitve ipd.	Individual student work and other forms of work, which may include active participation at conferences, seminars, workshops, summer schools, courses, etc.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
portfolio	100 %	portfolio

Reference nosilca / Lecturer's references:

Ni referenc. / No references.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

24 Izdelava in zagovor doktorske disertacije

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Izdelava in zagovor doktorske disertacije
Course title:	Preparation and defense of the doctoral dissertation

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Sociologija – tretja stopnja	Sociologija	**4.**	**8.**
Sociology – 3rd degree	Sociology	**4.**	**8.**

Vrsta predmeta / Course type obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	30				**870**	**30**

Nosilec predmeta / Lecturer: izbrani mentor/chosen mentor

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	**slovenščina/slovene**
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisites:**
Pred zagovorom doktorske disertacije mora: – študent uspešno opraviti vse obveznosti programa; – biti prijava doktorske disertacije opravljena v skladu s Pravilnikom o doktorskem študiju UM; – študent izpolnjevati vse pogoje za zagovor doktorske disertacije, ki so zapisani v Pravilniku o doktorskem študiju UM.	Before defending the doctoral dissertation, the following requirements have to be fulfilled: – student has to finish all the obligations within the program successfully; – the application of doctoral dissertation has to be prepare in accordance with the Regulations of Doctoral Studies of the UM; – student has to meet all the conditions for defending the doctoral dissertation,

	determined by the Regulations of Doctoral Studies of the UM.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Izdelava doktorske disertacije vsebuje naslednjo okvirno vsebino: – povzetek doktorske disertacije v slovenskem in angleškem jeziku ter ključne besede; – kazalo vsebine, kazalo slik, kazalo tabel, kazalo prilog; – vsebina doktorske disertacije (od uvodnega dela do sklepa); – literatura in viri; – priloge (po potrebi). Pred oddajo doktorske disertacije študent odpošlje osnutek članka, ki temelji na znanstvenih spoznanjih doktorske disertacije, znanstveni reviji, ki ustreza merilom iz 9. člena Pravilnika o doktorskem študiju za področje humanistike in družboslovja, pri čemer mora biti študent prvi ali vodilni avtor članka.	The preparation of the doctoral dissertation consists of the following indicative content: – summary of doctoral dissertation in Slovene and English, as well as key words; – table of contents, index of pictures, tables and supplements; – contents of the doctoral dissertation (from the introductory part to the conclusion); – literature and sources; – supplements (if necessary). Prior to submitting a doctoral dissertation, the student has to send out a draft article based on scientific cognition of the doctoral dissertation, to the scientific journal that meets the criteria from Article 9 of the Regulations of Doctoral Studies of the UM for humanities and social sciences, whereby the student must be the first or leading author of the article.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Vsa relevantna literatura, potrebna za pripravo doktorske disertacije. / All relevant literature required regarding to the theme of doctoral dissertation.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Temeljni cilji in kompetence: Poglobljeno znanje širšega znanstvenega področja in dodelano razumevanje vsebine doktorske disertacije. Poudarek je na aplikaciji razdelanega teoretskega in praktičnega znanja in na obvladovanju različnih metod znanstvenega dela. Prenosljivi cilji in kompetence: Obvladovanje raziskovanja in znanstvene analize na področju sociologije in družboslovnih ved, oblvadovanje reševanja znanstvenih problemov, suverena prezentacija ključnih ugotovitev raziskovanja ter veščine argumentiranja.	Basic objectives and competences: A deeper knowledge of the wider scientific field and a superior understanding of the content of the doctoral dissertation. The emphasis is on the application of superior theoretical and practical knowledge and the mastering of various methodologies of scientific work. Transferable / Key Skills and other attributes: Mastering of researching and scientific analysis in the field of sociology and social sciences, mastering of solving scientific problems, sovereignty in presentations of key findings od the research and argumentation skills.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Temeljni študijski rezultat je izdelava doktorske disertacije, ki je pisni dokument, s katerim študent/študentka dokaže vrhunsko sposobnost uporabe teoretskih znanj in empirično pridobljenih podatkov za rešitev konkretnega problema, ki si ga je izbral/izbrala s prijavo teme doktorske disertacije. V doktorski disertaciji študent/študentka dokaže, da zna zasnovati in izvesti raziskavo na področju sociologije in družbenih ved. Zna izbrati raziskovalni problem in ga elaborirati, zna ugotoviti »state-of-the-art« za izbrani raziskovalni problem, zna planirati cilje raziskave, zna elaborirati teze raziskave, zna določiti predpostavke, potencialne omejitve in originalne znanstvene prispevke svoje raziskave. Zna izbrati ustrezne raziskovalne metode za probleme, ki jih proučuje. Zna poiskati in analizirati znanstveno in strokovno literaturo, ki jo potrebuje za svojo raziskavo. Zna izpeljati raziskavo tako v teoretskem kot v empiričnem smislu. Zna pripraviti poročilo o svoji raziskavi in zna objaviti rezultate svoje	A basic learning outcome is a creation of doctoral dissertation, which is a written document, which proves student's superior ability to use theoretical knowledge and empirical data to resolve a concrete problem, which was chosen for the topic of student's diossertation. In his/her dissertation, students prove an ability to plane and execute a research project in the field of sociology and social sciences. He/she knows how to select a research problem, how to elaborate a research problem, how to make »state-of-the-art« for selected research problem, how to plan objectives for the research, how to elaborate thesis for the research, how to plan assumptions, potential limitations and original scientific contributions of the researc. He/she knows how to plan and select appropriate research method for the problem he/she researches. He/she knows how to find and analyse scientific and technical literature he/she needs for his/her research. He/she knows how to execute research in

raziskave v znanstvenih revijah. Študent/študentka zna reševati najbolj zapletene probleme na področju sociologije in družbenih ved.	empirical in theoretical way. He/she knows how to prepaire research repport and how to publish results of his/her research in scientific journals. Student knows how to solve most sophisticated problems in the field of sociology and social sciences.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Samostojno delo in diskusija s potrjenim mentorjem doktorske disertacije.	Autonomous work and individual discussion with the confirmed mentor.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
zagovor zaključnega dela	**100 %**	– defence of the final work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Reference izbranega mentorja. / References of chosen mentor.